



RIIGI TEATAJA

Nr. 106.

29. detsembril 1938.

Nr. 106.

I.

- Art. 917. Kriminaalkohtupidamise seadustiku muutmise ja täiendamise seadus.
918. Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduse muutmise seadus.
919. Riigihoiukassa seaduse muutmise ja täiendamise seadus.
920. Toornahkade väljaveo kontrolli seadus.
921. Perekonnanimede ja nimede lihtsustatud korras muutmise tähtaja pikendamise seadus.
922. Meremeeste seaduse muutmise ja täiendamise seadus.
923. Riigi osavõtul tegutseva lennuaktsiaseltsi asutamise ja soodustamise seadus.
924. Tallinna telefonikeskjaamade laiendamise seadus.
925. Otsus Tallinna linna Saksa algkoolis klassikomplektide arvu vähendamisest.
926. Määrus kohtukuulutuste avaldamise kohta eraajalehes.
927. Metsade ja maade kaitsemetsaks tunnustamise määrus.
928. Eraõhusõidule suletud rajoonide määrus.
929. Äride ja kontorite töötervishoiu määrus.
930. Laevade sisse- ja väljaklaarimisel väljaspool ametiaega sadamakaptenile makstava eritasu normide määrus.
931. Otsus telegraafitariifi nr. 191 kehtimapanemise kohta.
932. Otsus raadiotariifi nr. 192 kehtimapanemise kohta.
933. Ringkiri kohtuasutistele kohtutele esitatavate ja kohtutes koostatavate paberite loetavuse kohta.

II.

934. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 87.
935. Vabariigi Presidendi otsus nr. 113.
936. Vabariigi Presidendi otsus nr. 123.
937. Teadaanne Riigivolikogu ja Riiginõukogu I koosseisu II istungjärgu lõpetamise kohta.

I.

Riigikogu on vastu võtnud alljärgneva seaduse, mille käesolevaga kuulutan välja:

917. Kriminaalkohtupidamise seadustiku muutmise ja täiendamise seadus.

I.

Kriminaalkohtupidamise seadustiku § 5, 7, 27, 33, 52, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 69, 72, 75, 108, 171, 217, 295, 296, 309, 322, 344, 373, 422, 538, 556, 597, 746, 861, 890, 956, 959, 960 ja 962 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 5. Kriminaalseadustiku § 99, § 437 esimese lõike p. 2, § 438, § 473 esimeses lõikes, § 474, 477, 494, § 495 teises lõikes, § 496, 498, § 499 teises lõikes, § 500, 506—512, 514, § 516 esimese lõike p. 3 ja 4, § 517 esimese lõike p. 7, § 528 esimeses lõikes, § 583—586, 595 ja 596 loendatud süütegudes kuulub algamise ja kohtus süüdistamise õigus ainuüksi süüteoost kannatanule või ta seaduslikule või selleks volitatud esindajale. Samadel isikutel on õigus neid asju kuni kohtuotsuse seadusjõusse astumiseni lõpetada leppimise teel.

Esimeses lõikes tähendatud kord kehtib ka kergete kehavigastuste ja Kriminaalseadustiku § 539, 540, 548, § 549 p. 2, § 550—554, 557, 558, § 559 esimese lõike p. 1 ja seoses sellega kolmandas lõikes ning § 561—563 ettenähtud süütegude kohta, kui need on korda saadetud abikaasade või ülenevate ja alanevate sugulaste vahel, ja ka seadusliku isa, ema või muu üleneva sugulase ähvardamise, nende teotamise ja nende kallal vägivalda tarvitamise kohta.

§ 7. Teenistuskohuste täitmisel või nende täitmise pärast riigi- või omavalitsusteenijate vastu kordasaadetud teotamise jälitamist alatakse ainult kannatanu või tema ülemuse kaebusel, kuid alatud jälitamist ei või lõpetada leppimise teel.

Samuti alatakse kriminaaljälitamist Kriminaalseadustiku § 98¹, 467, 468, 476, 478, 480, 483, 484, 485 ja § 486 p. 2 ettenähtud süütegudes ainult süüteoost kannatanu kaebusel, kui aga süüteoost kannatanuks on alla 17 aastane alaealine, siis ka viimase seadusliku esindaja kaebusel, kuid alatud jälitamist ei või lõpetada leppimise teel.

Kriminaalseadustiku § 391 ettenähtud süütegudes alatakse kriminaaljälitamist ainult süüteoost kannatanu või ta seadusliku või selleks volitatud esindaja või kohaliku hoolekandeesutise kaebusel, kuid alatud jälitamist ei või lõpetada leppimise teel.

§ 27. Jaoskonnakohtule alluvad:

- 1) Kriminaalseadustiku § 98—103, 105, 107, 110, § 112¹ esimeses lõikes, § 113—114¹, 122, 123, 124, 126, 127, 134, § 135 esimeses lõikes, § 136—138, 150, 154, 159—192¹, 195—207, § 208 esimeses ja teises lõikes, § 209—220, 222—239, 241—253², § 254 esimeses, teises ja kolmandas lõikes, § 255 esimeses lõikes, § 256—267, 269—292, 294—314, 316—385¹, 391—393, 395—396¹, § 411 esimeses ja teises lõikes, § 412 esimeses ja teises lõikes, § 415, 417, 418,

419, § 433 esimeses lõikes, § 434 esimese lõike p. 3 ja teise lõike p. 3, § 437, 438, 442, 452, 453, 455, 456, 458, 459, 465, 466, 469, 470, 472—477, § 487 esimeses lõikes, § 488, 489, § 490 esimeses ja teises lõikes, § 491—496, 498—500, 506—518, 520, § 522 esimeses lõikes, § 528 esimeses lõikes, § 531, 532, 534—539, § 540 esimeses, kolmandas ja neljandas lõikes, § 541 esimeses, kolmandas ja neljandas lõikes, § 548, § 552 esimeses lõikes, § 553, § 557 esimeses, kolmandas ja neljandas lõikes, § 558, § 559 esimeses lõikes, § 562, 572, 572^a—573^a, 574, § 580 esimeses lõikes, § 581, 582 ja 586—597 ettenähtud süüteod, kuid § 415 ja § 419 teine lõige ainult niivõrd, kui võrd need on ühenduses § 411 esimese ja teise lõikega ja § 412 esimese ja teise lõikega;

- 2) eriseadustes ettenähtud süüteod, mille eest on ähvardamas kõige raskema karistusena vangimaja mitte üle kahe aasta.

§ 33. Mitmeliigiliste kohtute otsustega määratud karistuste koostamise või liitmise otsuse teeb kõrgema kohtu esimene aste.

Kriminaalseadustiku § 29, 30 ja 36 põhjal karistuse täitmisele pööramise ja liitmise või koostamise küsimuse lahendab igal juhul see kohus, kes teeb otsuse uues või enne katseaja määramist kordasaadetud süüteo, olgugi et karistuse kandmisest tingimisi vabastamise otsus oli kõrgema kohtu otsus või et karistus, mille kandmisest enne tähtaega tingimisi vabastati, oli määratud kõrgema kohtu poolt.

§ 52. Riigikohtu üldkogu on õigustatud kohtute või Kohtuministri esitusel või enda nägemisel asju üle viima ühest ringkonnast teise, kui asja üleviimine on tarvilik kohtuotsuse erapooletuse, ühiskondliku korra ning rahu saavutamiseks.

§ 58. Kaebuses tuleb võimalikult märkida:

- 1) kaebaja nimi, perekonnanimi, vanus ja elukoht;
- 2) kaebuse aineks olev süütegu ning selle kordasaatmise või avastamise aeg ja koht;
- 3) tunnistajad ja nende elukohad ning need asjaolud, mida nad võivad tõendada;
- 4) asitõendid, kirjalikud tõendid ja nende asukohad ning need asjaolud, mida nad peavad tõendama;
- 5) kahtlustatava nimi, perekonnanimi, vanus ja elukoht ning kahtlustamise põhjused;
- 6) varavastastes süütegudes — süüteo objekti väärtus;
- 7) süüteoga tekitatud kahjusumma suurus;
- 8) mida kaebaja palub;
- 9) kaebekirja lisad, kui neid on.

§ 59. Kaebused, avaldused ja süütegija süütunnistused võivad olla kirjalikud ja suulised. Politseivõimud ja prokuratuuri esindajad on kohustatud neid igal ajal vastu võtma. Suuline kaebus, avaldus või süütegija süütunnistus tuleb vastuvõtmisel protokollida.

Süüteost kannatanu kaebusele käigu mitteandmisest ja selle põhjustest teatab prokuratuuri esindaja ülesantud aadressi järgi kirjalikult kaebajale.

§ 60. Juurdlusel toimetab politsei süüteo ja süütegija selgitamiseks tunnistajate ülekuulamist, vaatlusi, läbivaatusi, läbiotsimisi, väljavõtmisi ja asitõendite kogumist ja hoidmist eeluurimiseeskirjade järgi. Politsei ei ole

aga õigustatud juurdlusel tunnistajaid ja asjatundjaid laskma sunniviisil tuua ülekuulamisele ega trahvima neid ilmutata jäämise korral ega ka posti- ja telegraafilist kirjavahetust postil läbi vaatama ega kinni pidama.

Raske kuriteo või kuriteo kordasaatmises kahtlustatavat on politsei õigustatud juurdlusel ülekuulamiseks kaasa kutsuma ja keeldumise korral sunniviisil ülekuulamiskohale toimetama. Kaasakutsutud või sunniviisil ülekuulamisele toimetatud kahtlustatava ülekuulamine peab järgnema kohe. Pärast ülekuulamise lõpetamist vabastatakse ülekuulatat viivitamata, kui teda ei ole tõkestamise otstarbel vahistatud. Kahtlustatava sunniviisil ülekuulamisele toimetamise põhjuste ja ülekuulamise kestuse kohta teeb politsei märkuse juurdlusse.

§ 61. Kui politsei ei leia juurdluse jätkamiseks alust süüteo tunnuste puudumisel või kriminaaljälitamise algamise või jätkamise seaduslikkude takistuste tõttu või kui ei ole korda läinud avastada süütegijat, siis ta katkestab juurdluse ja esitab selle ringkonnakohtule alluvais asjus prokuratuuri esindajale, jaoskonnakohtule alluvais asjus — vastavale jaoskonnakohtunikule.

§ 62. Juurdluse toimetamisel on politseil õigus raskes kuriteos või kuriteos kahtlustatavat tõkestamise otstarbel eeluurimiseeskirjade järgi vahistada järgmistel juhtudel:

- 1) kui kahtlustatav on tabatud süüteolt;
- 2) kui süüteo pealtnägija on kahtlustatavas süütegija ära tundnud;
- 3) kui kahtlustatav on ilmunud süütunnistusele või on andnud süütunnistust sisaldava seletuse;
- 4) kui kahtlustatava juures või tema elu- või töökohas on leitud ilmseid süüteo jälgi;
- 5) kui süüteo kordasaatmise abinõud või süüteo kordasaatmist tõendavad muud esemed kuuluvad kahtlustatavale või kui neid on leitud tema juures;
- 6) kui kahtlustatav pärast süüteo kordasaatmist on teinud katset põgeneda või on põgenenud oma elukohast;
- 7) kui kahtlustataval puudub kindel elukoht.

Politsei on kohustatud vahistatu ühes juurdlustoimikuga hiljemalt 72 tunni jooksul, arvates vahistamise momendist, üle andma alluvuse järgi vastavale kohtu-uurijale või jaoskonnakohtunikule, kui prokuratuuri esindaja ei ole vahepeal juurdlust ühes vahistatuga oma korraldusse nõudnud, mis-sugusel juhul prokuratuuri esindaja peab vahistatu sellesama tähtaja jooksul kas vabastama või ühes juurdlusega alluvuse järgi üle andma kohtu-uurijale või jaoskonnakohtunikule.

Igast vahistamisest on politsei kohustatud viivitamata, kuid hiljemalt 24 tunni jooksul, esitama kirjaliku teate prokuratuuri esindajale.

§ 63. Kuni politsei poolt vahistatu üleandmiseni ühes juurdlusega kohtu-uurijale, jaoskonnakohtunikule või prokuratuuri esindajale võivad vahistatu vahi alt vabastamiseks korraldust teha juurdluse toimetaja, tema ülemus ja prokuratuuri esindaja.

Kui vahistamine toimus prokuratuuri esindaja ettepanekul, siis on vahi alt vabastamiseks samuti tarvilik viimase ettepanek või nõusolek.

§ 64. Ringkonnakohtule alluvais asjus lõpuleviidud juurdluse, välja arvatud § 61 tähendatud juhud, annab politsei edasi kohtu-uurijale. Juurdluse kestel on politsei kohustatud selle edasi andma kohtu-uurijale, peale § 62 tähendatud juhtude, prokuratuuri esindaja ettepanekul.

Juurdluse edasiandmisest kohtu-uurijale esitab politsei teate prokuratuuri esindajale.

§ 69. Ringkonnakohtule alluvais asjus politsei poolt toimetatud juurdlused, milles puuduvad süüteo tunnused või milles on selgunud kriminaaljälitamise algamise või jätkamise seaduslikud takistused, lõpetab prokuratuuri esindaja. Juurdlused ringkonnakohtule alluvais asjus, milles süütegu on juurdlusega selgitatud, kuid ei ole korda läinud avastada süütegijat, peatab prokuratuuri esindaja kuni süütegija avastamiseni, kui ta ei pea tarvilikuks algatada eeluurimist.

Lõpetades või peatades kriminaaljälitamise võtab prokuratuuri esindaja seisukoha ka asja juurde võetud asitõendite ja süüteo läbi saadud asjade kohta Kriminaalseadustiku § 24 ja käesoleva seadustiku § 166, 538 ja 539 toodud alustel, kuid lõplikud korraldused tähendatud tõendite või asjade kohta vastavalt võetud seisukohale teeb prokuratuuri esindaja ühe kuu möödumisel, arvates seisukoha võtmise päevast, kui vahepeal keegi, kelle õigusi prokuratuuri esindaja poolt võetud seisukoht võib puudutada, selle vastu ei ole avaldanud vaidlust.

Lõpetamise või peatamise määrusest saadetakse toimikus märgitud aadressi järgi ärakiri süüteost kannatanule ja ka isikule, kellelt asitõendid või süüteo läbi saadud asjad olid juurdluse juurde võetud, kui need asjad määrukses võetud seisukoha järgi ei kuulu tagasiandmisele samale isikule. Viimase suhtes loetakse säärasel juhul vaidluse avaldamise tähtaja algust määruse ärakirja kättesaamise päevast, tema mitteleidmisel toimikus märgitud elukohas aga päevast, mil sellekohane teade saabus prokuratuuri esindajale.

§ 72. Süüteost kannatanul on isiklikult või voliniku kaudu õigus tutvuda prokuratuuri esindaja poolt lõpetatud või peatatud juurdlusega ja paluda aegumise tähtaja kestel prokuratuuri esindajalt juurdluse täiendamist või eeluurimisele pööramist. Palve mitterahuldamisest ja selle põhjustest saadetakse ülesantud aadressi järgi sellekohane kirjalik teade süüteost kannatanule, kel siis on õigus isiklikult või voliniku kaudu paluda Kohtukojalt asja eeluurimisele pööramist. Samuti on süüteost kannatanul õigus paluda Kohtukojalt asja eeluurimisele pööramist, kui prokuratuuri esindaja on jättnud käiguta tema poolt esitatud kriminaaljälitamise algatamise kaebuse.

Neid palveid lahendab Kohtukoda § 322—326 ettenähtud korras.

Ringkonnakohtule alluvais asjus võivad volinikkudeks olla vandeadvokaadid, nende abid ja eraadvokaadid. Peale advokaatide võivad volinikkudena esineda isikud, kes üldvolituse põhjal valitsevad volitaja varasid või juhivad volitaja kaubanduslikke või tööstuslikke ettevõtteid, samade varade või ettevõtete valitsemisega või juhtimisega seotud asjus.

§ 75. Kohtu-uurija algab eeluurimist avaliksüüdistusasjus prokuratuuri esindaja ettepanekul või politsei poolt esitatud juurdluse põhjal, erasüüdistusasjus aga — süüteost kannatanu kaebusel pärast lepitustoimetuse nurjumist. Peale selle algab kohtu-uurija eeluurimist veel seaduses eriti ettenähtud juhtudel Kohtukoja ettepanekul ja teiselt kohtuvõimult alluvuse järgi üleantud asjus.

Eeluurimise algamisest või jätkamisest Kohtukoja ettepanekul ja teiselt kohtuvõimult alluvuse järgi üleantud asjus teatab kohtu-uuriija prokuratuuri esindajale.

Kui kohtu-uuriija ei leia alust politsei poolt esitatud juurdluse põhjal eeluurimise alustamiseks süüteo tunnuste puudumise või kriminaaljälitamise algamise või jätkamise seaduslike takistuste tõttu, siis esitab ta juurdlustoimiku prokuratuuri esindaja korraldusse.

§ 108. Eeluurimistoimingute järelevalve on prokuratuuri selle esindaja kohuseks, kelle alluvuspiirkonnas neid toiminguid täidetakse, olgugi et need puutuvad süüteosse, mis on korda saadetud väljaspool seda kohturingkonda, kelle juures ta asub.

Kohtukoja prokurör võib üksikutel juhtudel järelevalvekohuse panna ka prokuratuuri mõne teise esindaja peale, teatades sellest kohtu-uuriijale ja kohaliku ringkonnakohtu prokurörile.

§ 171. Kutselaht saadetakse Vabariigi Valitsuse poolt määratud ametiasutiste kaudu kahes eksemplaris, millest üks kutsutavale kätte antakse, teisele aga kutsutavalt allkiri võetakse kutse kättesaamise kohta.

§ 217. Vahistamismäärus tuleb kuulutada süüalusele hiljemalt 24 tunni jooksul pärast tema kinnivõtmist. Selle määruse ärakiri saadetakse vangistus-asutisele, kus vahistatut kinni peetakse.

§ 295. Kriminaaljälitamise lõpetamisega tühistub ka süüaluse vastu tarvitusele võetud tõkkeabinõu, millest prokurör viivitamata teatab vahi all pidamise korral vangistusasutise direktorile vahistatu vabastamiseks, kautsjoni korral kohtu-uuriijale kautsjoni tagasiandmiseks, käenduse või allkirja korral aga käenduse või allkirja andjale.

Kriminaaljälitamise lõpetamisega tühistub ka kohtu-uuriija korraldus politseile süüaluse otsimiseks, millest prokurör teatab Politseitalitusele.

§ 296. Asjus, milles süütegu on eeluurimisega selgitatud, kuid ei ole korda läinud avastada süüalust, samuti ka asjus, milles süüalune kohtuvõimude eest kõrvale hoidub ning nõutavad eeluurimistoimingud on selle tõttu täitmata, peatab prokurör kriminaaljälitamise kuni süüaluse avastamiseni või tabamiseni. Kriminaaljälitamise peatamisest tuleb teatada süüteost kannatanule.

Lõpetades või peatades kriminaaljälitamise võtab prokurör seisukoha ka asja juurde võetud asitõendite ja süüteo läbi saadud asjade kohta Kriminaalseadustiku § 24 ja käesoleva seadustiku § 166, 538 ja 539 toodud alustel, kuid lõplikud korraldused tähendatud asitõendite või asjade kohta vastavalt võetud seisukohale teeb prokurör ühe kuu möödumisel arvates seisusisukoht võib puudutada, selle vastu ei ole avaldanud vaidlust.

Lõpetamise või peatamise määrusest saadetakse toimikus märgitud aadressi järgi ärakiri ka isikule, kellelt asitõendid või süüteo läbi saadud asjad olid eeluurimistoimiku juurde võetud, kui need asjad määruses võetud takse säärasel juhul vaidluse avaldamise samale isikule. Viimase suhtes loesaamise päevast, tema mitteleidmisel toimikust märgitud elukohas aga päevast, mil sellekohane teade saabus prokurörile.

§ 309. Prokuröri määruse peale kriminaaljälitamise lõpetamise või peatamise kohta võib süüteost kannatanu isiklikult või voliniku kaudu kahe

nädala jooksul, arvates teadaande kättesaamise päevast, kaevata Kohtukojale. Kaebus tuleb kirjutada Kohtukoja nimele ja esitada prokurörile, kes selle ühes toimikuga viivitamata edasi saadab.

Säärasele süüteost kannatanule, keda toimikus märgitud elukohas ei ole leitud, loetakse teadaande kättesaamise päevaks see päev, mil teadaande kättoimetaja sellekohane teade on saabunud prokurörile.

Pärast esimeses lõikes ettenähtud tähtaja möödumist võtab prokurör kaebuse vastu ainult siis, kui kaebaja on ühtlasi esitanud Kohtukoja nimele palve tähtaja uuendamise kohta. Ilma selle palveta esitatud kaebuse saadab prokurör kaebajale tagasi. Kui tähtaeg on mööda lastud mõjuvail põhjusil, võib Kohtukoda tähtaja uuendada ja kaebuse § 322—326 korras läbi vaadata.

§ 322. Asjatoimetus vaadatakse Kohtukojas läbi kinnisel kohtuistungil ühe liikme ettekandel.

Süüteost kannatanul ja kohtualusel on õigus isiklikult või voliniku kaudu tutvuda tema kaebusele lisandatud toimikuga.

§ 344. Kohtukoja määrusest, millega ta asendab või täiendab süüdistusakti ja kohtusse kutsutavate isikute nimestikku, samuti ka määrusest, millega Kohtukoda jätab tagajärjeta süüaluse vaidluse, toimetatakse kohtualusele kätte ärakiri § 339 ja 340 ettenähtud korras. Seitsme päeva jooksul, arvates Kohtukoja määruse ärakirja kättesaamisest, on kohtualune õigustatud kasutama § 342 teises lõikes tähendatud õigust.

Kohtukoja määrusest, millega ta asendab või täiendab süüdistusakti ja kohtusse kutsutavate isikute nimestikku, saadetakse ärakiri ka ringkonna-kohtu prokurörile, ja süüdistusakti asendavast ning kohtusse kutsutavate isikute nimestikku sisaldavast Kohtukoja määrusest ka kõrvalsüüdistajale.

§ 373. Kohtualused, nende kaitsjad, erasüüdistajad, tsiviilnõudjad, tunnistajad, asjatundjad ja teised asja kohtulikule arutamisele kutsutavad isikud kutsutakse kohtusse kutselehega § 171—176 ja 186 määratud korras, kusjuures vahi all viibivate tunnistajate kutsumisele tuleb kohaldada ka § 187 eeskirja.

§ 422. Kohtusse ilmunud tunnistaja poolt eeluurimisel või juurdlusel antud ütluste protokolle võib avaldada, kui suulised ütlused kohtus nendega ei ole kooskõlas või kui tunnistaja on asjaolud unustanud või seadusliku aluseta keeldub tunnistuse andmisest.

Kohtualuse poolt eeluurimisel ja juurdlusel antud seletused kuuluvad poolte palvel või kohtu nägemisel avaldamisele, kui kohtualune ei ilmu kohtusse või kui tema poolt kohtus antud seletused ei ole kooskõlas eeluurimisel ja juurdlusel antud seletustega.

§ 538. Süüteo läbi saadud asjad antakse tagasi neile, kelle käest need süüteoaga on ära võetud, kuigi selle kohta ei ole esitatud nõuet, kuid asitõendeid, millel on asja kohta olulist tähtsust, ei anta tagasi enne kohtuotsuse seadusjõusse astumist.

Asitõendid, mille väärtus on tühine, hävitatakse, kui need, kelle valdusest need toimiku juurde võeti, ei ole avaldanud soovi asjade tagasisaamiseks.

Asja uurimise kestel valmistatud ja toimiku juurde võetud esemed, nagu joonised, päevapiltlikud ülevõtted, mudelid jne., ja ained, mis keemiliselt, mikroskoobiliseks või muuks tehniliseks uurimiseks tarvilikul määral asja juurde on võetud, hävitatakse samuti, kui nende edaspidine alalhoidmine toimiku juures mittetarvilikuks tunnustatakse.

Esemed, mis seaduse järgi kuuluvad hävitamisele või konfiskeerimisele, antakse, kui neil on teaduslikku tähtsust, peale kohtuotsuse seadusjõusse astumist Kohtukoja prokurörile edasiandmiseks Tartu Ülikooli Kriminaalteaduste Instituudile, politseimuseumile või Kohtuliku Ekspertiisi Instituudile.

§ 556. Tagaseljaotsuse tegemisel kohus arvestab kohtualuse seletusi, mis ta on andnud juurdlusel ja eeluurimisel.

§ 597. Apellatsioonikaebuse esitanud kohtualust, kes on kohtuotsusega mõistetud vangimajja üheks aastaks või raskemale karistusele, võib jätta vabadesse ainult kautsjoni või käenduse vastu.

§ 746. Kaebus peab kandma kaebaja allkirja ja selles peavad olema võimalust mööda antud kõik § 58 loendatud andmed.

§ 861. Jaoskonnakohtuniku ja ringkonnakohtu lõplikkude otsuste peale võivad pooled § 633 näidatud juhtudel esitada edasikaebusi ja prokuratuuri esindajad proteste kassatsioonikorras. Kassatsioonikaebuste ja -protestide esitamisel tuleb järgida ka § 634, 635 ja 832 eeskirju.

§ 890. Juurdlusel võib politsei süütegu sisaldava trükitoote oma määrusega panna aresti alla, kui trükitoode sisaldab säärase süüte tunnuseid, mille jälitamist võib algatada süüteoost kannatanu või tema ülemuse kaebuseta.

Käibele saadetud, süütegu sisaldava trükitoote eksemplaride arvu kohta tuleb igal juhul koguda andmeid, olgugi et süütegu on jälitatav erasüüdistuskorras. Kui tähendatud andmed ei ole kogutud juurdlusel, siis teeb seda kohtu-uuri ja või kohus, kellele allub süüteoasja arutamine.

§ 956. Peale politsei on jaoskonnakohtule alluvais asjus õigustatud juurdlusi toimetama järgmised administratiivvõimude esindajad:

- 1) tervishoiu inspektorid, linna-, maa- ja jaoskonnaarstid ja Farmaatsiaosakonna revidendid süütegudes tervishoiu alal;
- 2) vanem tööinspektor, jaoskonna tööinspektorid ja nende abid töökaitse-määruste rikkumiste asjus;
- 3) riigi- ja omavalitsuste insenerid, arhitektid, ehituse ja maanteede inspektorid ja revidendid ning teemeistrid igauks oma järelevalve alal kordasaadetud süütegudes ehituse, teede ja liikumisabinõude kohta käivate määruste vastu;
- 4) Veeteede Talituse inspektorid ja nende abid laevade ja laevasõiduteede julgeoleku kohta kehtivate seaduste ja sundmääruste rikkumiste asjus;
- 5) Meremeestekodu vanem ja sadamakaptenid Kriminaalseadustiku § 358¹ ettenähtud süüteos;
- 6) mäetööstuse inspektorid Mäeseaduse eeskirjade rikkumiste asjus;
- 7) piirivalve ohvitserid, ametnikud ja kordoniülemad Kriminaalseadustiku § 366¹ ettenähtud süüteo ja riigipiiri loata läbistamise asjus;
- 8) proovikoja juhataja ja kontrolörid proovi-, kaalu- ja mõõdumääruste rikkumiste asjus.

§ 959. Kriminaalseadustiku § 230, 258, 260, 261, 376 ja 382¹ ettenähtud süütegudes, samuti puhtuse ja tervishoiu, avalikkude kohtade, parkide, aedade ja puiestikkude korrashoiu ning liiklemisvahendite ja liiklemise kohta käivate sundmääruste rikkumises võetakse süüdlased vastutusele ja karistatakse kas üldises kohtukorras või alljärgnevais paragrahvides ettenähtud administratiivkorras.

Administratiivkorras ei või karistada süüdlast sama süüteo eest, milles ta on vastutusele võetud kohtukorras; samuti ei või kohtukorras võtta vastutusele süüdlast sama süüteo eest, mille eest ta on karistatud administratiivkorras.

§ 960. Õigus administratiivkorras karistada § 959 loendatud süütegude eest kuulub politseikomissarile, kelle jaoskonnas süütegu korda saadetud.

Sama õigus kuulub Kriminaalseadustiku § 230 ja 382¹ ettenähtud süütegude ja liiklemisvahendite ning liiklemise kohta käivate sundmääruste rikkumiste asjus Teedeministeeriumi Maanteede Talituse vanemale inspektorile, vanemale liiklusinspektorile, liiklusinspektorile, maanteede inspektoritele, liiklusjärelevalve-ametnikkudele, omavalitsuste teede- ja liiklusalade inseneridele ning liiklusinspektoritele, teemeistritele, politseikonstaablitele, politseikordnikkudele ja Vabariigi Valitsuse poolt selleks määratud ametiisikutele, kuid teemeistritele, politseikonstaablitele, politseikordnikkudele ja Vabariigi Valitsuse poolt selleks määratud ametiisikutele kuulub see õigus ainult neis asjus, mis määratud Siseministri poolt kokkuleppel Teedeministriga.

Sama õigus kuulub avalikkude kohtade, parkide, aedade ja puistikkude kohta antud sundmääruste rikkumise asjus selle koha, pargi, aia või puistiku järelevalvataajale, kus süütegu korda saadetud.

§ 962. Politseikomissarid ja Maanteede Talituse vanem inspektor, vanem liiklusinspektor, liiklusinspektor, maanteede inspektorid, liiklusjärelevalve-ametnikud ning omavalitsuste teede- ja liiklusalade insenerid ja liiklusinspektorid võivad karistada süüdlast rahatrahviga seaduses ettenähtud rahatrahvide määrade piires, liiklemisvahendite juhte liiklemisvahendite liiklemise kohta antud sundmääruste rikkumise eest peale selle veel sõidu- või juhtimisloa äravõtmisega kuni kahe nädalani. Teemeistrid ja politseikonstaablid ning Vabariigi Valitsuse poolt selleks määratud ametiisikud võivad karistada rahatrahviga kuni 10 kroonini ja politseikordnikud ühekroonise rahatrahviga.

Avalikkude kohtade, parkide, aedade ja puistikkude järelevalvatajad võivad karistada avalikkude kohtade, parkide, aedade ja puistikkude kohta antud sundmääruste rikkujaid ühekroonise rahatrahviga.

II.

Kriminaalkohtupidamise seadustikku täiendatakse § 980¹ järgmises redaktsioonis:

§ 980¹. Juurdlused neis asjus, milles administratiivvõimud on õigustatud süüdlastele karistusi määrama administratiivkorras, kuid ei saa määrata karistust arvamusel olles, et asjas puuduvad süüteo tunnused või et süüdlane on jäänud avastamata või et on olemas kriminaaljälitamise algamise või jätkamise seaduslikud takistused, saadetakse alluvuse järgi vastavale jaoskonnakohtunikule toimimiseks üldises korras.

III.

Neid Kriminaalseadustiku § 533 ettenähtud süüteoasju, milles käesoleva seaduse jõustumisel jaoskonnakohtus juba süüdi- või õigeksmõistev otsus tehtud, ei anta alluvuse järgi üle ringkonnakohtule, vaid need tuleb lõpule viia endise alluvuse järgi.

IV.

Kuni vastavate asutiste määramiseni Vabariigi Valitsuse poolt Kriminaalkohtupidamise seadustiku § 171 alusel, saadetakse kutselt kutsutavale linnas politsei ja maal vallavalitsuse kaudu.

Tallinnas, 23. detsembri! 1938.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

A. Assor
Kohtuminister.

Riigikogu on vastu võtnud alljärgneva seaduse, mille käesolevaga kuulutan välja:

918. Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduse muutmise seadus.

Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seadust (RT 1937, 83, 680, ühes hilisemate muudatuste ja täiendustega) muudetakse järgmiselt:

Asutise- ja ametinimetus	Aste	I rajoon		II rajoon		Täiendused
		Arv	Kuupalk Kr.	Arv	Kuupalk Kr.	
Koosseisust kustutatakse: Kohtuministeerium. III. Kohtud. 3. Ringkonnakohtud. Eriti tähtsate asjade kohtu-uuri- ja	III	1	320	—	—	
Koosseisu täiendatakse: Kohtuministeerium. IV. Prokuratuur. 2. Kohtukoja juures. Abiprokurör.	II	1	340	—	—	

Tallinnas, 23. detsembril 1938.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

L. Sepp
Majandusminister.

Riigikogu on vastu võtnud alljärgneva seaduse, mille käesolevaga kuulutan välja:

919. Riigihoiukassa seaduse muutmise ja täiendamise seadus.

I.

Riigihoiukassa seaduse (RT 1927, 104, 81; 1936, 20, 134; 1937, 18, 142) § 11, 12, 15, 19, 22, 23, 24, 28 ja 32 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 11. Riigihoiukassa peakontori ülesanded pannakse Eesti Pangale tingimustel, mis määratakse Riigihoiukassa nõukogu poolt kokkuleppel Eesti Panga juhatusega. Asjaajamise tasu Eesti Pangale kui Riigihoiukassa peakontorile, ühes tema osakondade ja agentuuridega, ei või aastas ületada $\frac{1}{4}$ protsenti aruandeaasta lõpul Riigihoiukassas olevate rahaliste hoiusummade kogusummast.

Peale selle tasutakse Eesti Pangale kõik Riigihoiukassa toimetustega seotud tegelikud kulud, nagu posti-, kohtu-, trüki- ja kuulutustekulud ning Riigihoiukassa peakontori asjaajaja-direktoriks määratud Eesti Panga ametnikule makstav tasu, lasteabiraha, arstiabi, sõidukulu, päevaraha ja pension Riigihoiukassa eelarves ettenähtud summadest Riigihoiukassa nõukogu poolt määratud suuruses.

Riigihoiukassa peakontori asjaajaja-direktori määrab Eesti Panga nõukogu panga presidendi ettepanekul ja kokkuleppel Riigihoiukassa nõukoguga ning kinnitab ametisse Majandusminister. Direktor võtab sõnaõigusega osa Eesti Panga juhatuse neist koosolekuist, kus Eesti Panga juhatust tegeleb Riigihoiukassa peakontori ülesannetega. Kui peakontori asjaajaja-direktor ei suuda täita temale pandud ülesandeid, vabastatakse ta ametist Eesti Panga nõukogu poolt panga presidendi või Riigihoiukassa nõukogu ettepanekul.

§ 12. Riigihoiukassa osakondi ja agentuure võib Riigihoiukassa nõukogu avada Eesti Panga osakondade ja agentuuride ning kõigi riigi- ja omavalitsusasutiste juures kokkuleppel vastavate asutistega. Majandusministri loal võib nõukogu avada Riigihoiukassa osakondi ja agentuure kokkuleppel ka eraasutiste juures.

Elmises lõikes tähendatud eraasutised on õigustatud tegutsema Riigihoiukassa agentuuridena ka siis, kui see tegevus pole nende asutiste põhikirjades lubatud operatsioonide hulgas ette nähtud.

§ 15. Tasumäärad väljaspool Eesti Panka, tema osakondi ja agentuure avatud Riigihoiukassa osakondade ja agentuuride asjaajamise eest vastavatele asutistele määrab Majandusminister Riigihoiukassa nõukogu ettepanekul ning kokkuleppel asjaomaste asutistega. Asjaajamise tasumäär aastas ei või ületada 1,25 protsenti aruandeaasta lõpul vastavas Riigihoiukassa osakonnas või agentuuris olevate rahaliste hoiusummade kogusummast. Tähendatud tasusummasid on riigi- ja omavalitsusasutistel lubatud maksta lisatasuks Riigihoiukassa alal tegutsevatele ametnikele.

Peale selle tasutakse riigi-, omavalitsus- ja eraasutistele tegelikud postikulud Riigihoiukassa tegevuse alal.

§ 19. Esimese sissemaksu teostamisel antakse hoiusumma omaniku nimele välja hoiuraamat või hoiutäht ja teated hoiutingimuste kohta. Hoiuraamatut ega hoiutähte ei või edasi anda.

§ 22. Riigihoiukassa võtab vastu intressiga ja intressita hoiusummasid nii tähtajata (jooksvale) kui ka tähtajalisele arvele, viimaste hulgas ka hoiusummasid, mis kuuluvad tagasimaksmisele perioodiliste maksetena või kindla kapitali summana.

Hoiusummade ja intresside käsutamise kohta, kui viimaseid arvatakse, on hoiusummade omanikkudel ja sissemaksjatel lubatud teha tingimusi.

§ 23. Hoiusumma omaniku või sissemaksja poolt tehtud tingimuste kohta fantakse märke hoiuraamatusse või hoiutähele.

Raha hoiuleandja ei või nõuda enesele hoiusumma käsutamise õigust, kui ta summa sisse maksab teise isiku või asutise nimele, välja arvatud hoolekandeesutised, hooldajad ja eestkostjad kuni hooldamise või eestkoste lõppemiseni.

§ 24. Intressiga hoiusummasid võetakse vastu iga üksiku isiku nimele tähtajata arvele kuni 2.000 krooni ning tähtajalisele arvele kuni 10.000 krooni ja iga asutise nimele tähtajata arvele kuni 5.000 krooni ning tähtajalisele arvele kuni 50.000 krooni.

Intressita hoiusummasid võetakse vastu nii tähtajalisele kui ka tähtajata arvele piiramata määral.

Majandusministril on õigus suurendada käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud hoiulevõetavate summade määrasid, kusjuures sel korral on tingimuseks, et tähtajata hoiusummade väljavõtmisest teatataks vähemalt kolm kuud ette.

Tähtajaliste hoiusummade hoiuleandmise ning väljamaksmise tähtajad ja tingimused määrab Majandusminister.

§ 28. Hoiusummad ja intressid antakse välja hoiusummade omanikkudele, nende volinikkudele või isikutele, kellel on hoiusummade käsutamise õigus, üksnes hoiuraamatu või hoiutähe ettenäitamisel.

§ 32. Hoiuraamatu või hoiutähe kaotamise või hävimise korral saab hoiusumma omanik, või isik, kellel on hoiusumma käsutamise õigus, uue hoiuraamatu või hoiutähe, kusjuures ta peab esitama vajaduse korral dokumendid oma isiku tõestamiseks.

II.

Sama seaduse § 6 esimest lõiget täiendatakse punktidega 9 ja 10 ning pannakse ühes paragrahvi sissejuhatava osaga kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 6. Nõukogu võimkonda kuulub:

- 9) Riigihoiukassa peakontori asjaajaja-direktorile tasu määramine § 11 ettenähtud korras;
- 10) nõukogu ülesannete täitmiseks tarvilike ametnike teenistusse kutsumine ja neile tasude määramine Riigihoiukassa eelarves ettenähtud summadest.

III.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega.

Tallinnas, 23. detsembril 1938.

K. Eenpalu
Peaminister.

L. Sepp
Majandusminister.

K. Päts
Vabariigi President.

Riigikogu on vastu võtnud alljärgneva seaduse, mille käesolevaga kuulutan välja:

920. Toornahkade väljaveo kontrolli seadus.

I.

§ 1. Eestist võib välja vedada ainult käesolevas seaduses ja selle alusel antud määrustes ettenähtud alustel ja korras väljaveokõlvulisteks tunnustatud toornahku.

Toornahkadeks käesoleva seaduse mõttes loetakse kõigi loomaliikide toored, kuivatatud ja konservainetega konservitud nahad töötlemata kujul.

§ 2. Isikud, asutised ja ettevõtted, kes soovivad toornahku välja vedada, peavad omama Põllutöoministri sellekohast luba.

Toornahkade väljaveo load ei ole edasiantavad.

Lubade andmisel võib Põllutöominister toornahkadele paremate turustamisvõimaluste loomiseks seada eritingimusi. Samuti võib Põllutöominister kokkuleppel Majandusministriga määrata, missuguseid nahaliike ja kui suures koguses võib välja vedada.

§ 3. Põllutöoministril on õigus tühistada toornahkade väljaveoks antud lubasid, kui isikud, ettevõtted ja asutised, kellele need load antud, ei täida käesoleva seaduse või selle alusel antud määruste nõudeid või lubade andmisel seatud tingimusi.

§ 4. Toornahkade väljaveo kontrolli teostab Põllutöoministeerium oma ametnikkude või esindajate kaudu. Kontrolli teostajail on õigus kontrollimise otstarbel pääseda kõigisse toornahkade ladudesse ja töötlemis- ning hoiuruumidesse.

§ 5. Toornahkade väljaveo kontrolli teostamise kulude katteks võetakse väljaveetavalt toornahkadelt erimaksu, mille suuruse määrab Vabariigi Valitsus. Erimaks ei või ületada 1% väljaveetavate toornahkade hinnast. Kontrollimiskuludest ülejäänud summad kasutatakse loomasaaduste, erijoones toornahkade kvaliteedi tõstmiseks ja väljaveo arendamiseks.

§ 6. Paragrahvis 5 tähendatud erimaksust laekunud summade kasutamine toimub eelarve kohaselt. Eelarved ja aastaaruanded vaatab läbi komisjon, kes koosneb Põllutöoministeeriumi, Majandusministeeriumi, Riigikontrolli ja Põllutöökoja esindajaist. Komisjoni esimeheks ja kokkukutsujaks on Põllutöoministeeriumi esindaja.

Eelarve ja aastaaruande kinnitab Vabariigi President Riigieelarve seaduses ettenähtud korras. Ettepanekud neis asjus teeb Põllutöominister.

§ 7. Põllutöoministril on õigus anda määrusi käesoleva seaduse teostamiseks.

II.

Käesolev seadus jõustub 1. jaanuarist 1939.

Tallinnas, 23. detsembril 1938.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

A. Tupits
Põllutöominister.

Riigikogu on vastu võtnud alljärgneva seaduse, mille käesoleva kuulutan välja:

921. Perekonnanimede ja nimede lihtsustatud korras muutmise tähtaja pikendamise seadus.

I.

Perekonnanimede korraldamise seaduse (RT 1934, 91, 735; 1935, 30, 247; 1937, 101, 820) § 1 ettenähtud tähtaega pikendatakse kuni 1. jaanuarini 1940.

II.

Käesolev seadus jõustub 1. jaanuarist 1939.

Tallinnas, 23. detsembril 1938.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

Rich. Veermaa
Siseminister.

Riigikogu on vastu võtnud alljärgneva seaduse, mille käesoleva kuulutan välja:

922. Meremeeste seaduse muutmise ja täiendamise seadus.

I.

Meremeeste seaduse (RT 1928, 28, 145) § 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 18, 23, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 41 ja 49 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 2. Kui pole kokku lepitud teisiti, siis loetakse määramata ajaks sõlmitud teenistusleping lõppenuks kummagi poole kahekuulise ülesütlemise järel. Laevajuht võib lepingu lõppemisel teenistusest lahkuda alles esimeses Eesti sadamas, kuhu laev jõuab. Kokkuleppe teel määratav ülesütlemise tähtaeg ei või olla lühem kui üks kuu, vastasel korral on sellekohane kokkulepe tühine.

On laevajuht teeninud purjelaeval vähemalt poolteist või muul laeval vähemalt ühe aasta, võib ta lepingu lõppemisel teenistusest lahkuda ka välismaa sadamas.

On lossimine ees, siis võib laevajuht lepingu lõppemisel teenistusest lahkuda enne lossimise lõpetamist ainult laevaperemehe nõusolekul.

§ 3. Laevaperemees võib laevajuhi teenistusest vallandada igal ajal.

Teenistusest vallandamise korral on laevajuht õigustatud saada kahe kuu palga, kui teenistusleping on sõlmitud määramata ajaks või kui lepingu järgse teenistusaja lõpuni on jäänud kaks või enam kuud. On teenistusaja lõpuni jäänud vähem kui kaks kuud, siis on laevajuht õigustatud saada palka ainult teenistusaja lõpuni. Peale selle on laevajuht õigustatud saada tasuta sõidu koos ülalpidamisega selle sadamani, kus teenistus oleks lõppenud lepingu järgi, või kui teenistus oleks lõppenud välismaa sadamas (§ 2), siis kuni lähema Eesti sadamani.

§ 4. Kui laevajuht teenistusest vabastatakse või vallandatakse haiguse või vigastuse pärast, mis teevad talle võimatuks laeva juhtimise, siis on ta õigustatud saada palka ning tasuta sõidu koos ülalpidamisega paragrahvis 3 ettenähtud ulatuses.

Laevajuht kaotab eelnimetatud õigused ja saab palka ainult teenistuses oldud aja eest:

- 1) kui ta enese tahtlikult haigeks tegi või vigastas;
- 2) kui ta haigestus või vigastus oma raske hooletuse tõttu;
- 3) kui ta lepingu sõlmimise ajal varjas oma haigust või vigastust.

§ 5. Kui laevajuht vallandatakse teenistusest teenistuskõlbmatuse, autuse, jämedate teenistuslaste eksimuste või raske hooletuse pärast, siis on ta õigustatud saada palka ainult teenistuses oldud aja eest, mitte aga tasuta sõitu koos ülalpidamisega paragrahvis 3 ettenähtud sadamaisse.

§ 6. Kui laev hukkub või muutub täiesti sõidukõlbmatuks, samuti siis, kui laevajuht koos laevaperega on sunnitud laeva laevaõnnetuse tõttu maha jätma, lõpeb laevajuhi teenistusleping vastupidise kokkuleppe puudumisel otsekohe. Laevasse ja laadungisse puutuvate vahetõrgete korraldamiseks on laevajuht kohustatud palga, korteri ja ülalpidamise eest kohale jääma kuni laevaperemehe edaspidiste korraldusteni.

Pärast tähendatud vahetõrgete korraldamist on laevaperemees kohustatud edasi maksma hukkunud laeva juhile tööpuuduse kahjutasuna rahapalka lepingus ettenähtud suuruses kõigi päevade eest, mis laevajuht on töötanud, kuid mitte üle kahe kuu. Laevajuht on aga kohustatud vastu võtma koha mõnes teises laevas, vastavalt § 28 esimesele lõikele.

Laevaõnnetuse puhul kaotsiläänud isikliku vara eest saab laevajuht laevaperemehelt tasu normide alusel, mis määratakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

Kui laevaõnnetuse tõttu lõpeb teenistus välismaal, saab laevajuht riigi kulul tasuta sõidu koos ülalpidamisega esimese Eesti sadamani.

§ 11. Laevajuht annab igale palgatud meremehele teenistusse astumisel lepingkirja, mille vormi määrab Teedeminister ja milles sisaldub:

- 1) laeva nimetus;
- 2) teenistuslepingu sõlmimise koht ja aeg;
- 3) meremehe perekonnanimi, nimi, sünnimisaasta, -päev, -koht ja elukoht palkamise ajal;
- 4) amet, milleks meremees palgatud;
- 5) sõit või aeg, mille kohta leping maksev, või mahamunsterdamise koht või ülesütlemise tähtaeg;
- 6) kokkulepitud palk või kui kokkulepe tehtud teatavaks sõiduks, siis selleks sõiduks arvatav aeg;
- 7) muud tingimused;
- 8) need väljavõtted seadustest ja määrustest, mis vastavate seaduste nõudel peavad lepingkirjas sisalduma.

Peale selle tuleb lepingkirjas märkida:

- 1) teenistuse algus, teenistuslepingu ülesütlemine ja selle toimumise kuupäev, teenistuse lõppemise kuupäev ja koht;
- 2) vabastamise või vallandamise põhjus;
- 3) teenitud ja väljamakstud töötasu ning mahaarvutused sellest;
- 4) rahakurss, kui palgamaksmine toimub teises valuutas kui palk määratud.

Kui teenistusleping on kollektiivne, peab laevajuht selle eest hoolitsema, et laeval oleks saadaval üks eksemplar nimetatud lepingust.

§ 12. Kui lepingu lõppemise tähtaeg saabub sõidu kestel, loetakse see pikendatuks kuni sadamani, kuhu laev jõuab.

§ 13. Kui pole kokku lepitud teisiti, siis loetakse määramata ajaks sõlmitud teenistusleping lõppenuks laevajuhtkonda kuuluva meremehe suhtes kummagi poole ühekuise ülesütlemise järel, laevameeskonda kuuluva meremehe suhtes aga kummagi poole seitsmepäevase ülesütlemise järel. Neid tähtaegu ei saa poolte kokkuleppel lühendada.

Kui ülesütlemise põhjuseks on laeva talvkorterisse jätmine või seisma panek kestusega üle viieteistkümnepäeva, siis on ülesütlemise tähtajaks laevajuhtkonda kuuluva meremehe suhtes viieteistkümmend päeva ja laevameeskonda kuuluva meremehe suhtes kolm päeva. Neid tähtaegu ei saa poolte kokkuleppel lühendada.

On meremees Eesti kodanik ja Eesti sadamas peale munsterdatud, siis võib kumbki pool teenistuslepingu lõpetada ainult Eesti sadamas, kuhu laev jõuab.

§ 18. Palka makstakse päeva algusest, mil meremees algas teenistust laeval, või kui ta lepingu sõlmimise kohast peab tegema teekonna laevale, päeva algusest, mil ta asus teele.

Palka makstakse päeva lõpuni, mil meremees lahkus teenistusest, või kui on nõutav mahamunsterdamine, siis mahamunsterdamise päeva lõpuni, kuivõrd meremehe palgasaamise õigus käesoleva peatüki alusel juba varemalt ei ole lõppenud.

Palka ei maksta aja eest, mille jooksul meremees on seadusliku põhjusest töölt eemale hoidunud.

Palga arvestamisel kuu osadega loetakse kuuks kolmkümmend päeva.

Lisaks rahapalgale antakse laevaperele tasuta toit, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Toidunormid määratakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

§ 23. Kui sõidu kestel vähendatakse laevaperet, siis jagatakse sel teel kokkuhoitud palk laevapere ülejäänud liikmete vahel vastavalt igäihe suurenenud tööle.

§ 27. Laevajuht või laevaperemees on kohustatud hoolitsema haigestunud või vigastunud meremehe ravimise eest nii laeval kui ka maal. Ravimise hulka kuulub ülalpidamine, arstlik hoolitsus ning ravimite muretsemine. Ravimise ajal saab meremees, kellega teenistusleping lõpetamata, palga edasi laevatoidul oleva meremehe tasunormide järgi.

Kui on põhjust arvata, et meremeest on tabanud haigus, mis võib saada kardetavaks teistele laevalolijatele, peab laevajuht esimesel võimalusel laskma arstil haige järele vaadata. Kui laeval puuduvad mõjuvad abinõud haiguse levimise vältimiseks, on laevajuht kohustatud saatma haige maale.

Kui haigel või vigastatud meremehel pole võimalik hoolitseda oma vara eest, peab laevajuht selle võtma oma hoolde.

Jäab haige või vigastatud meremees laevast maha välismaale, on laevajuht kohustatud andma ta Eesti konsuli hoolde, või kui konsulit ei ole kohal, teisel viisil muretsema temale hoolitsemist, teatades sellest lähemale Eesti konsulile.

§ 28. Meremehe teenistusajal kannab ravikulud laevaperemees. Iga haige või vigastatud meremees, kes vabanenud teenistusest lepingu lõppe-

misel või varemalt, on õigustatud nõudma laevaperemehe kulul ravi kuue nädala jooksul, välja arvatud § 33 ettenähtud juhud; kui meremees on Eesti kodanik ja välismaal ravimisel, — kaheteistkümne nädala jooksul arvates maha-munsterdamisest, või kui seda ei olnud, — arvates laeva edasisõidust. Viimasel juhul on meremees õigustatud saama tasuta sõidu ja ülalpidamise kuni kodukohani. Kui aga võimalus on temale anda teenistust laeval, mis läheb Eesti, või kohta, kust kojupääsu hõlpsam, on ta kohustatud selle vastu võtma kohe pärast seda, kui tervislik seisukord lubab, ning kui teenistuse iseloom, palk ja muud tingimused vastavad endistele.

Eelmise lõike eeskirju ei kohaldata juhul, kui meremees saab haiguse või vigastuse ilmselt tahtlikult või oma raske hooletuse tagajärjel või kui ta teenistusse astudes varjas haigust või vigastust. Neil juhtudel on meremees kohustatud ise kandma ravikulud ja ei saa tasuta kojusõitu. Kui laevaperemehel on sel puhul olnud kulusid, arvutatakse need maha meremehe palgast.

Kui laevast jäetakse välismaale maha meremees, kes põeb nakkavusjärgus tiisikust või suguhaigust, kannab pärast meremehe laevast lahkumist ravi-, arsti- ja ravimite kulud Eesti Vabariik Vabariigi Valitsuse vastavate määruste alusel.

§ 29. Meremehe surma puhul on laevajuht kohustatud hoolitsema ta matmise eest ja teatama surmast Meremeestekodu vanemale, kes on kohustatud sellest teatama surnud meremehe lähematele teadaolevatele omastele.

Surnud meremehe laevalejäänud varast on laevajuht kohustatud koostama täpse nimekirja. Vara peab laevajuht esimesel võimalusel üle andma kas meremehe pärijatele, või Meremeestekodu vanemale või Meremeestekodu agendile edasisaatmiseks meremehe pärijatele.

Juhtub surm välismaal ja järelejäänud vara pole võimalik rikkumata hoida laevas, peab laevajuht selle üle andma lähemale Eesti konsulile, või ära müüma kõige kasulikumatel tingimustel; viimasel korral on laevajuht, Eesti sadamasse jõudnud, kohustatud andma või saatma müügist saadud summa ühes aruandega Meremeestekodu vanemale, — edasitoimetamiseks meremehe pärijatele.

Pärijatele edasitoimetamiseks määratud asjad, mida pole võimalik rikkumata säilitada või mille säilitamine on tülikas nende suuruse või teiste omaduste tõttu, võib Meremeestekodu vanema korraldusel ära müüa avalikul enam-pakkumisel.

Kui pärijaid ei ole teada, tuleb varast kuulutada Riigi Teatajas.

Asjad ja rahasummad, mille järele pärijad pole ilmunud kümne aasta jooksul arvates Riigi Teatajas kuulutamise päevast, lähevad Meremeestekodu omandusse ning tarvitatakse meremeeste ja nende omaste toetamiseks.

§ 32. Kui meremehel haiguse või vigastuse tõttu on võimatu täita teenistuskohuseid või ta põeb haigust, mis kardetav teistele laevalolijatele, on laevajuhil õigus ta teenistusest vallandada. Säärasel korral on meremees õigustatud saama palka kuni teenistusaja tegeliku lõpuni ja sellele lisaks veel ühe kuu palga, kuid igal juhul mitte pikema aja eest kui lepinguaja lõpuni.

Kui meremees on haiguse või vigastuse saanud tahtlikult või oma raske hooletuse tagajärjel, või kui ta oli haige või vigane juba teenistusse astumisel, on tal õigus saada palka ainult teenistuse tegeliku lõpuni.

§ 33. Laevajuhil on õigus meremeest teenistusest vallandada veel järgmistel juhtudel:

- 1) kui selgub, et ta ei kõlba sellesse ametisse, kuhu ta palgatud;
- 2) kui ta õigel ajal ei ilmu laevaie ja selle tõttu laev ära sõidab temata või ta asemele palgatakse teine meremees;
- 3) kui ta on korduvalt sõnakuulmatu ülemuse käskude täitmisel, tarvitab vägivalda ülemuse või teiste laevalolijate vastu või on teenistuses korduvalt joobnud;
- 4) kui ta on korda saatnud raske kuriteo, kuriteo, salakaubaveo või tollivarjamise;
- 5) kui ta esitab välismaa võimudele teenistuse kohta käiva kaebuse seal, kus asub Eesti konsul.

Enne kui meremees käesoleva paragrahvi p. 1—5 alusel vallandatakse, tuleb ta üle kuulata § 64 ettenähtud korras, kui see võimalik.

Meremees, kes käesoleva paragrahvi alusel vallandatakse, saab palka teenistuse tegeliku lõpuni.

§ 34. Kui vallandatakse teenistusest meremees, ilma et seda oleks põhjustanud mõni § 32 või 33 ettenähtud juhtudest, siis on meremehel õigus saada kahjutasuna ühe kuu palk, kui temaga on sõlmitud teenistusleping määramata ajaks või kui tema lepingujärgse teenistusaja lõpuni on jäänud üks või enam kuud. On teenistusaja lõpuni jäänud vähem kui üks kuu, siis on meremees õigustatud saada palka ainult teenistusaja lõpuni.

Peale selle saab meremees tasuta sõidu koos ülalpidamisega selle sadamani, kus teenistus oleks lõppenud lepingu järgi. Kui teenistuse lõppemise koht on teenistuslepingus jäetud määramata, samuti siis, kui teenistusleping § 13 põhjal lõpeb Eesti sadamas, vallandamine aga toimub välismaal, on meremees õigustatud saada tasuta sõidu koos ülalpidamisega kuni lähema Eesti sadamani. Ühtlasi on meremehel õigus saada edasi palka aja eest, mis tal kulub normaalsõiduaja juures jõudmiseks selle sadamani, milleni ta on õigustatud saada tasuta sõidu koos ülalpidamisega.

§ 35. Kui meremees tõendab laevaperemehele või -juhile, et tal on võimalus saada laevajuhi, tüürimehe, mehaaniku või teist kõrgemat ametit kui see, mis tal on praegu, või et ta äraminek olukordade tõttu, mis on tekkinud pärast ta palkamist, talle pakub olulist huvi, võib ta nõuda oma vabastamist tingimusel, et ta mureteb enda asemele ametikohase isiku, ilma et sellest tekiks lisakulusid laevaperemehele. Tekib lahkarvamine laevaperemehe või -juhi ja meremehe vahel uue isiku ametikohasuse suhtes, siis lahendab küsimuse munsterdaja, kelle otsus on kohuslik mõlemale poolele.

Sel korral on meremehel õigus saada palka vastavalt ta teenistuse kestusele.

§ 36. Kui on karta, et laev või laevapere võivad sattuda sihtsadamas kardetavasse taudi või tõsisesse sõjaohu ja kui sellest teada saadakse alles pärast teenistuslepingu sõlmimist, on meremehel õigus teenistusest lahkuda sadamas, kus ohu olemasolu temale teatavaks saab. Lahkumisest tuleb meremehel laevajuhile teatada vähemalt kakskümmend neli tundi enne laeva väljasõitu neil juhtudel, kui laevajuht oli lahkumist põhjustavad asjaolud talle teatanud enne seda tähtaega. Kui lahkumist põhjustavad asjaolud said meremehele teatavaks hiljem, peab ta oma lahkumisest teatama esimesel võimalusel.

Neil juhtudel saab meremees palka kuni teenistuse tegeliku lõpuni.

Kas laeva sihtsadamas on levinud kardetav taud või kas see sadam on tõsise sõjaohu piirkonnas, need küsimused otsustab vaidluse korral laevajuhi järelepärimisel esimesel juhul Sotsiaalministeerium, teisel juhul Välisministeerium.

Järelepärimise esitamine ja sellele vastamine toimub laevaperemehe kulul.

§ 41. Kui laev hukkub või muutub täiesti sõidukõlbmatuks, samuti siis, kui laevajuht koos laevaperega on sunnitud laeva laevaõnnetuse tõttu maha jätma, lõpeb meremehega sõlmitud teenistusleping vastupidise kokkuleppe puudumisel otsekohe; kuid meremees on kohustatud kuni laevaperemehe või -juhi edaspidiste korraldusteni osa võtma laeva päästetöödest palga, korteri ja ülalpidamise eest ning jääma kohale mereselgituse lõpuni.

Pärast päästetööde või mereselgituse lõppu on hukkunud laeva peremees kohustatud hukkunud laeval teeninud meremehele tööpuuduse kahjutasuna edasi maksma rahapalka lepingkirjas ettenähtud suuruses kõigi päevade eest, mis meremees on töötanud, kuid mitte üle kahe kuu. Meremees on aga kohustatud mõnes teises laevas koha vastu võtma vastavalt § 28 esimesele lõikele.

Laevaõnnetuse puhul kaotsiläinud isikliku vara eest on meremehel õigus saada tasu normide alusel, mis määratakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

Lõpeb mereõnnetuse puhul teenistus välismaal, saab Eesti meremees riigi kulul tasuta sõidu koos ülalpidamisega esimese Eesti sadamani.

§ 49. Laevajuht või iga teine ülemus on kohustatud oma alluvaid kohtlema heatahtlikult, õiglaselt ja viisakalt.

Meremehe lahkumisel teenistusest või mahamunsterdamisel peab laevajuht märkima meremehe teenistuskirja munsterrolli alusel andmed meremehe teenistuse kohta. Teenistuskirja ei tohi teha mingeid märkmeid meremehe töö headuse ja palga kohta.

Iga meremehe kohus on käituda korralikult, kainelt ja rahulikult, olla viisakas ülemuse vastu ja täpselt täita kõiki laeva heakorra eeskirju.

Käsu vastuvõtmisel näidaku käsusaaja kohase ja selge vastusega, et ta käsust aru sai.

II.

Sama seadust täiendatakse § 48¹ järgmises redaktsioonis:

§ 48¹. Raadiooperaatori kohuseks on raadioühenduse talitamine. Tema vastutaval hoolet ja valvel on laeval olev raadiojaam. Raadiooperaator allub vahenditult laevajuhile.

Raadiooperaator on kohustatud laevajuhi korraldusel abistama laevajuhtkonna liikmeid laeva kantseilises töös, kuivõrd see ei takista tema otseste ülesannete täitmist.

Laeva viibimise ajal sadamas on raadiooperaator kohustatud laevajuhi korraldusel abistama laevajuhtkonna liikmeid nende ülesannete täitmisel, kuivõrd see ei takista raadiojaama kordaseadmist eelolevaks reisiks.

Tallinnas, 23. detsembril 1938.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

O. Kask
Sotsiaalminister.

Riigikogu on vastu võtnud alljärgneva seaduse, mille käesolevaga kuulutan välja:

923. Riigi osavõtul tegutseva lennuaktsiaseltsi asutamise ja soodustamise seadus.

§ 1. Teedeministeeriumil on õigus võtta osa nii sise- kui ka välis-lennuühenduste pidamiseks ellukutsutava Eesti lennuaktsiaseltsi asutamisest ja omandada riigile või nõutada riigi käsutusse selle aktsiaseltsi aktsiaid tingimusel, et riigi omanduses või käsutuses oleks aktsiaid vähemalt 50% ulatuses.

Teedeminister sõlmib aktsiaseltsiga lepingu, milles nähakse ette lähemad tingimused aktsiaseltsi tegutsemise kohta. Lepingu kinnitab Vabariigi Valitsus.

Aktsiaseltsi tegevust soodustatakse käesoleva seaduse alusel.

§ 2. Vabariigi Valitsus määrab aja, mille jooksul aktsiaseltsi poolt lennuühenduste pidamise otstarbel sisseveetavad õhusõiduabinõud ja nende osad on vabastatud tollimaksudest ja lennukite mootorite kütteks ja määrdeks tarvitatavad ained tolli- ja aktsiisimaksudest. Samuti määrab Vabariigi Valitsus, missugused õhusõiduabinõud ja nende osad ning mootorite kütteks ja määrdeks tarvitatavad ained on vabastatud eeltähendatud maksudest.

Peale selle on aktsiaselts vaba tempel-, äri-, läbikäigu- ja tulumaksust.

§ 3. Lendposti veetakse võimalikult aktsiaseltsi lennukel.

§ 4. Iga läbilennatud tonnkilomeetri kohta määratakse Teedeministeeriumi eelarves ettenähtud summadest aktsiaseltsile toetust kuni 15 senti kuue esimese aasta jooksul, kuid kogusummas mitte üle 200.000 krooni iga aasta kohta.

Aktsiaseltsile rahalise toetuse andmisel võetakse aluseks tema lennukite poolt korrapärastel liinidel läbilennatud tonnkilomeetrid.

Toetuse andmise lähemad tingimused ja kord nähakse ette § 1 tähendatud lepingus.

§ 5. Toetussumma makstakse aktsiaseltsile välja pärast tegevusaruande esitamist Teedeministeeriumile ja selle heakskiitmist Teedeministri poolt.

Teedeministri otsusel ja Majandusministri nõusolekul võidakse kuni 50% aastasest toetussummast aktsiaseltsile välja maksta avansina tegevusaasta algul või tegevuskava esitamisel Teedeministeeriumile. Säärasel korral võetakse toetuse andmise aluseks aktsiaseltsi eelarves lennutegevuseks ettenähtud tonnkilomeetrid.

§ 6. Teedeministeeriumil on õigus toetussummade määramiseks oma esindajate või volinikkude kaudu kontrollida läbilennatud kilomeetrite arvestamist ja revideerida aktsiaseltsi tegevust ning arvepidamist.

Tallinnas, 23. detsembril 1938.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

N. Viitak
Teedeminister.

Riigikogu on vastu võtnud alljärgneva seaduse, mille käesolevaga kuulutan välja:

924. Tallinna telefonikeskjaamade laiendamise seadus.

I.

§ 1. Teedeministeeriumi Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalitusel lubatakse:

- 1) tellida Tallinna telefonikeskjaamade laiendamiseks tarvilikud telefoni-automaatseadmed 5600-numbrilise mahuga;
- 2) teha kulusid p. 1 nimetatud seadmete monteerimistöödeks ning keskjaamade omavaheliseks ühendamiseks ja seadmete monteerimiseks vajalike materjalide ostuks;
- 3) sõlmida lepinguid p. 1 ja 2 nimetatud tellimuste, tööde ja ostude teostamiseks.

§ 2. Paragrahvis 1 tähendatud ülesannete teostamiseks lubatakse kulutada üldsummas kuni 1.127.000 krooni. Automaatseadmete tellimuse maksesummad võivad jääda võlgu kuni viie aastani. Võlgujäänud summalt võidakse maksta neid seadmeid valmistavale vabrikule ostulepingu tingimuste kohaselt intresse 4 protsenti aastas.

§ 3. Paragrahvis 2 nimetatud krediidi summa (1.127.000 kr.) ühes võlgujäänud maksesummadelt kujunenud intressidega kaetakse Teedeministeeriumi Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalitusele erakorralise eelarve järgi antavate summadega alljärgnevalt:

1939/40. a. eelarve järgi	Kr.	50.000.—
1940/41. a. „ „ „	100.000.—	
1941/42. a. „ „ „	124.400.—	
1942/43. a. „ „ „	149.200.—	
1943/44. a. „ „ „	180.400.—	
1944/45. a. „ „ „	174.400.—	
1945/46. a. „ „ „	168.400.—	
1946/47. a. „ „ „	172.400.—	
1947/48. a. „ „ „	156.000.—	

II.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega.

Tallinnas, 23. detsembril 1938.

K. Päts
Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.

N. Viitak
Teedeminister.

925. Vabariigi Valitsuse otsus 22. detsembrist 1938.

Vähemusrahvuste Kultuuroromavalitsuse seaduse (RT 1925, 31/32, 9) § 4 ja Avalikkude algkoolide seaduse (SK VI 1938, 1, 3) § 22 põhjal vähendada klassikomplektide arvu Tallinna linna Saksa algkoolis üheksalt kuuele 1. augustist 1938 arvates.

Peaminister K. Eenpalu.
Haridusminister A. Jaakson.
Riigisekretär K. Terras.

926. Kohtuministri määrus.

Tsiviilkohtupidamise seaduse (RT 1924, 83/84) § 296 põhjal määran Tallinnas väljaantava ajalehe „Uus Eesti“ selleks eraajaleheks, milles kohtud 1939 a. kestel Tsiviilkohtupidamise seaduse § 295 järele peavad avaldama sama seaduse § 58, 150, 293 ja 726 ettenähtud kuulutusi.

Tallinnas, 23. detsembril 1938. Nr. 1762-ü.

Kohtuminister A. Assor.
Üldosakonna direktor O. Tammend.

927. Metsade ja maade kaitsemetsaks tunnustamise määrus.

Antud Põllutööministri poolt 22. detsembril 1938.

A l u s : Metsaseaduse § 10 (RT 1934, 45, 398).

Määrان kaitsemetsaks Harjumaal, Pranglisaarte vallas, Pranglisaarel asuva puistu umbkaudse pindalaga 100,0 hektaari, mis looduses piirimärkidega tähistatud ja on piiratud: põhjast — krundi nr. 8 maadega ja krundi nr. 66-b piiriga, idast — kruntide nr. 66-b, 78, 77, 66-c ja 78ⁱ piiridega, lõunast — vaba ranna ja krunt nr. 78ⁱ piiriga ja läänest kruntide nr. 78ⁱ, 47-c, 24-b, 58, 59, 73, 72, 57, 53, 67, 68, 52, 23, 22, 21, 20, 19, 11, 18 piiridega ja 61-a, 2-b, 48-c, 33-a, 44-b, 32-e, 50-c, 33-b, 35-b, 18-b, 60-a, 14-c, 17-b, 7-d, 11-c, 45-c, 47-b, 56-b, 57-b, 20-b, 21-c, 13, 12, 11, 10, 9, 8 maadega.

Esimeses lõikes tähendatud kaitsemetsa ossa kuuluvad osaliselt järgmistele talunditele maad:

Johannes-Ferdinand Puuströmi „Kiini nr. 8“ kinnistu nr. 2916,
Gustav Lillebergi „Liiva nr. 9“ kinnistu nr. 620,
Rudolf Lensmanni „Lensmanni nr. 10“ kinnistu nr. 2899,
Johannes Laanemetsa „Tiibe nr. 11 ja 11-c“ kinnistu nr. 612,
Karl Bendise „Bendi nr. 12“ kinnistu nr. 644,
Gustav Buchströmi „Elbergi nr. 13“ kinnistu nr. 659,
Aleksander Blumquisti „Tisleri nr. 1“ kinnistu nr. 611,
Johannes Mikkof'i „Vainu nr. 1-a“ kinnistu nr. 3022,
Toomas Bendise „Rätsepa-Tooma nr. 21“ kinnistu nr. 663,
Veeteede Talituse „Prangli lõuna tuletorn nr. 79“,
Johannes Bendise „Metsa-Uuetoa nr. 20-b“ kinnistu nr. 656,

Isak Sumberg'i „Loigu nr. A-70“ kinnistu nr. 13522,
 Oskar Sumbergi „Pärna nr. A-73-a“ kinnistu nr. 13955.
 Madis Lillevorsi „Rätsepa-Madise nr. 7-c ja 7-d“ kinnistu nr. 613,
 Joosep Grenströmi „Otsa nr. 57-b“ kinnistu nr. 2955,
 Johanna Villibergi „Vanatoa nr. 56-b“ kinnistu nr. 2907,
 Emilie ja Robert Geige ja Elvine Vagiströmi „Järve nr. 6-d“ kinn. nr. 643,
 Kustav Tombergi „Klaokse nr. 54-b“ kinnistu nr. 633,
 Kustav Linholmi „Pällo nr. 15-c“ kinnistu nr. 636,
 Rosette Dalströmi „Nigula nr. 47-b“ kinnistu nr. 2492,
 Jaan Söblomi „Länne nr. 45-c“ kinnistu nr. 645,
 Johannes Sumbergi „Triigi nr. 17-b“ kinnistu nr. 2902,
 Albert Preiholmi „Kröönbergi nr. 14-c“,
 Mihkel Villibergi „Olmi nr. 60-a“ kinnistu nr. 650,
 Albert Preiholmi ja Johannes Kallaste „Uustalu nr. 18-b“, kinnistu
 nr. 616,

Gustav Lasbergi „Pruna nr. 35-b“ kinnistu nr. 662,
 Jüri Grönströmi „Aksi-Jaagu nr. 33-b“ kinnistu nr. 2914,
 Johannes Malmströmi „Keiseri nr. 50-c“ kinnistu nr. 619,
 Jüri Einbergi „Tabani nr. 32-e“ kinnistu nr. 614,
 Madis Linholmi „Praga-Vanatoa nr. 44-b“ kinnistu nr. 651,
 Gottlieb Grönströmi „Roseni nr. 33-a“ kinnistu nr. 2895,
 Jaan Lillebergi „Rosenbergi nr. 48-c“ kinnistu nr. 2915,
 Osvald Lillebergi „Pondi-Uuetoa nr. 48-b“ kinnistu nr. 658,
 Voldemar Lillebergi „Lille nr. 48-d“ kinnistu nr. 2900,
 Jaan Villibergi „Mikuhansu nr. 31-c“ kinnistu nr. 617,
 Oskar Buchströmi „Eigi nr. 46-b ja 46-c“ kinnistu nr. 2909,
 Aleida Krönströmi „Kalda nr. 58-c“ kinnistu nr. 2908,
 Gabriele Taube, Eugeni Tobiesen ja teiste nr. A-78 külge liidetud
 osad c, d, e,

Karl Buchströmi „Kaisto nr. 28“ talu juurdelõige (f) nr. 28-a,
 Aleksander Malmströmi „Praga nr. 43-b“ kinnistu nr. 2896,
 Jüri Breiholmi „Uuetoa nr. 38-a“ kinnistu nr. 5193,
 Karl Linholmi „Jätma nr. 42-b“ kinnistu nr. 637,
 Leopold Linholmi „Tisleri-Uuetoa nr. 2-b“ kinnistu nr. 2898,
 Jüri Breiholmi „Madikse-Uuetoa nr. 30-a“ kinnistu nr. 615,
 Johannes Lillebergi „Ponda nr. 48-a“ kinnistu nr. 657,
 Adeline Lahe „Joosti-Uuetoa nr. 36-a“ kinnistu nr. 2905,
 Jaan Voldemar Lillebergi „Lillebergi-Uuetoa nr. 61-b“ kinnistu nr. 2911.

Põllutööminister A. Tupits.

Riigimetsade Talituse direktor J. Luik.

928. Eraõhusõidule suletud rajoonide määrus.

Antud Siseministri poolt kokkuleppel Sõja- ja Teedeministriga 21. detsembril 1938.

A l u s: Õhusõidu seaduse § 7 (RT 1936, 57, 499).

§ 1. Eraõhusõidukitele on suletud järgmised rajoonid (Kaitseväge
 Staabi Topo-Hüdrograafia Osakonnalt välja antud kaardid 1:300.000 — 1929 a.

väljaanne ja 1:50.000 leht 308 — 1935 a. väljaanne ja Sõjavägede Staabi Topo-Hüdrograafia Osakonnalt välja antud kaart 1:50.000 leht 208 — 1936 a. väljaanne; geograafiline pikkus on arvatud Greenwichi järgi):

1. Tallinna rajoon — maa-ala ja merepind, mis on piiratud joontega:
 - põhjast — Paljassaare põhjatipp ja punkt 59°30'30" p. l. 24°16'15" i. p.;
 - läänest — punkt 59°30'30" p. l. 24°16'15" i. p., Keila jõesuu, Klooga jaam, Klooga järve ida- ja kagukallas, Klooga järvest Vasalemma jõkke suubuv oja, Vasalemma jõgi, Vasalemma asundus;
 - lõunast — Vasalemma as., Vasalemma jaam, Äesma as., Kiisa jaam;
 - idast — Kiisa jaam, maantee Kiisa jaamast üle Kurtna as., Raudalu maantee üle Tõdva ja Nõmme küla kuni Pärnu maantee, Järve jaam, laiarööpmeline raudtee üle Balti raudteejaama kuni Tallinna elektriijaamani, Tallinna elektriijaam, Kallasadama juures olev Vana patarei (vare), Paljassaare idatipp ja Paljassaare põhjatipp.
2. Naissaare rajoon — maa-ala ja merepind, mis on piiratud joontega:
 - põhjast — 59°38'30" p. l.;
 - läänest — 24°20'00" i. p.;
 - lõunast — punkt 59°32'30" p. l. 24°20'00" i. p.;
 - kagust — punkt 59°31'00" p. l. 24°37'30" i. p.;
 - kirdest — punkt 59°31'00" p. l. 24°37'30" i. p.;
 - punkt 59°32'30" p. l. 24°40'00" i. p.;
 - punkt 59°32'30" p. l. 24°40'00" i. p.;
 - punkt 59°38'30" p. l. 24°34'20" i. p..
3. Viimsi poolsaare ja Prangli saarte rajoon — maa-alad ja merepind, mis on piiratud:
 - põhjast — S.-Prangli saare loodetipp, punkt 59°37'00" p. l. 24°40'00" i. p.;
 - läänest — punkt 59°37'00" p. l. 24°40'00" i. p.;
 - lõunast — punkt 59°31'00" p. l. 24°44'00" i. p. Pirita jõesuu;
 - idast — Pirita jõesuu, Kallavere;
 - Kallavere, S.-Prangli saare kagutipp;
 - S.-Prangli saare loodetipp;
4. Jägala rajoon — maa-ala ja merepind, mis on piiratud joontega:
 - põhjast — Pedassaare põhjatipp, Neeme;
 - läänest — Neeme, Ülgase as., Jõeletme kirik,
 - lõunast — Harju-Jaani kirik;
 - Harju-Jaani kirik, Soodla küla;

- idast — Soodla küla, Kuusalu kirik, Pedassaare põhjatipp.
5. Petseri-Narva rajoon — maa-ala ja veepind, mis on piiratud joontega:
 — põhjast — Teesuu, Vepsküla, Narva jõgi, raudteesild Narva jõel, Narva-Tapa raudtee, Jõhvi (Toila) jaam;
 — läänest — Jõhvi (Toila) jaam, Ridaküla, Pagari-Iisaku tee, Iisaku kirik, Tudulinna kirik, Avinurme kirik, Torma kirik, Alatskivi kirik, Koosa järve kirdetipp, Räpina kirik, Voo (Võhandu) jõgi, Mäda jõgi, Kahkva, Orava as., — Tamme tee kuni Võru-Petseri raudteest ülesõidukohani, Tailova kirik, Petseri jaam, Zalesje kirik, Vastseliina kirik, Ramoka; Eesti-Läti riigipiir;
 — lõunast — Eesti-Vene riigipiir.
 — idast —
6. Narva-Jõesuu rajoon — maa-ala, mis on piiratud joontega:
 — loodest — mererand Eesti-Vene riigipiirist Mereküalani;
 — lõunast ja kagust — Mereküla, Riigi, Haaviko;
 — kirdest — Eesti-Vene riigipiir.

§ 2. Tallinna lahe kohal eraõhusõidukitele vabaks jäetud õhukoridoris on lendamine kõrgemal kui 500 meetrit keelatud.

§ 3. Käesolev määrus jõustub avaldamisega. Selle jõustumisega kaotab kehtivuse: Siseministri sundmäärus eraõhusõidu järelevalve kohta (RT 1926, 54; 1935, 23, 208; 1935, 38, 362; 1937, 2, 14).

Siseminister Rich. Veermaa.

929. Äride ja kontorite töötervishoiu määrus.

Antud Sotsiaalministri poolt 22. detsembril 1938.

Alus: Äride ja kontorite töökorralduse seaduse § 21 (RT 1938, 42, 400) ja Tööinspeksiooni seaduse § 32 p. 3 (RT 1936, 77, 622).

I.

1. peatükk.

Tööruumid.

§ 1. Tööruumide seinad ja laed peavad olema tasased, tihedad ja kergesti puhastatavad.

§ 2. Tööruumide põrandad peavad olema tasased, tihedad, pragudeta ja liiklemiseks ohutud.

§ 3. Tööruumes, kus töö iseloomu tõttu valgub põrandale vett või muid vedelikke, peab põrand olema kaldpinnaline ja chitatud vedelikukindlast materjalist. Vedelikkude ärajuhtimiseks peavad olema vedelikukindlad ja kergesti puhastatavad rennid, kusjuures vedelikud tuleb juhtida kas roiskveekanalisatsiooni või vedelikukindlatesse kaevudesse.

Tsemendist, parkettkividest või mõnest muust soojustjuhtivast materjalist tehtud põrandad peavad töötajate alalistel töökohtadel olema kaetud külma vastu.

§ 4. Tööruumide kõrgus kontorites ja ärides peab olema vähemalt 2,75 m, välja arvatud tööruumid, mis võetud tarvitusele enne käesoleva määruse jõustumist.

§ 5. Tööruumes peab iga töötaja kohta olema vähemalt 4 m² vaba põrandapinda.

§ 6. Tööruumid peavad olema varustatud küllaldasel määral ustega, läbikäikudega ja treppidega, millede laius peab olema arvestatud nõnda, et iga terve või pooliku 100 inimese kohta, kes ühel ajal ruumis viibivad, tuleks vähemalt 0,53 m ukseava, üldise läbikäigu või trepi laiust, misjuures iga üksiku ukseava, iga üksiku trepi või üksiku läbikäigu laius peab olema vähemalt 0,90 m.

§ 7. Põrandast kõrgemal kui 0,70 m asetsevad rõdud, lavad ja trepid peavad olema varustatud vähemalt 0,90 m kõrguste käsipuudega ja 0,15 m kõrguste äärelüüsidega.

Selle eeskirja alla ei kuulu lavad esemete laadimiseks veoabinõudele.

§ 8. Äriruumis asetsevad põranda-avad peavad olema kaetud kindlate luukidega või piiratud vähemalt 0,90 m kõrguste käsipuudega ja vähemalt 0,15 m kõrguste äärelüüsidega.

§ 9. Letid ei tohi asetseda riulitele ja kappidele lähemal kui 0,90 m.

§ 10. Alalise istekohaga kassa peab olema varjatud või piiratud seinaga, kui kassa asukoha tõttu väljast ruumi valguv õhk langeb kassas töötajale.

2. peatükk.

Kõrvalruumid.

§ 11. Ärides ja kontorites peab töötajatele olema võimaldatud käte- ja näopesemine, rõivastumine, einetamine ja käimla kasutamine.

§ 12. Töötajatele, kes töötavad tolmuse või määriva töö juures või töö juures, kus tegemist mürk- või söövainetega, peab olema võimaldatud einetamine ja rõivaste hoidmine puhtas ja puhta õhuga ruumis.

§ 13. Igas käitisel peab olema tarvilikul määral kraaniga või ventii-liga varustatud pesemiskohti.

Pesemiskohtade vahe peab olema vähemalt 0,40 m.

Pesemiskohad peavad olema varustatud puhtate kuivatamisvahenditega ja seebiga.

Määrivatel töödel ja töödel, kus tegemist mürk- või söövainetega, peab töötajatele olema võimaldatud ennast pesta sooja veega.

§ 14. Käimlad peavad olema võimalikult tööruumide läheduses. Kus on olemas veevärk ja roiskvee-kanalisatsioon, peavad käimlad olema varustatud vesiklosettidega.

3. peatükk.

Ventilatsioon.

§ 15. Töörume peab õhustatama värske õhuga sel määral, et süsihappegaasi sisaldus tööruumis olevas õhus ei tõuseks üle 0,1 % mahu järgi.

§ 16. Kui loomulik ventilatsioon käesoleva määruse § 15 toodud nõuet ei rahulda, peab ruumide õhustamist teostatama mehaanilise ventilatsiooniga.

§ 17. Ruumide õhustamiseks kasutatavad avad peavad olema säärase ehituse ja asetusega, et ruumide õhustamine ei tekita ruumis tõmbetuult ja väljast ruumi valguv õhk ei lange avasid läbides otse ruumis töötajatele.

4. peatükk.

Temperatuur.

§ 18. Tööruumide õhu temperatuur külmal ajal ei tohi olla kontorites vähem kui $+18^{\circ}\text{C}$ ja ärides vähem kui $+15^{\circ}\text{C}$ ning mitte enam kui $+22^{\circ}\text{C}$.

Käesoleva paragrahvi eeskirjad ei ole kehtivad laoruumide ja ruumide kohta, kus ainete riknemise vältimiseks on nõutav madalam temperatuur kui $+15^{\circ}\text{C}$.

§ 19. Kõrvalruumes peab õhu temperatuur olema vähemalt: rõivastumis-, einetamis- ja pesemisruumis $+15^{\circ}\text{C}$, vahekäikudes $+10^{\circ}\text{C}$.

§ 20. Küttekehad peavad olema ehitatud ja asetatud sääraselt, et neid oleks kerge puhastada.

Küttekehad, millega kokkupuutumisel töötajad võivad saada põletushaavu või põletada rõivaid, peavad olema varjatud vastava kaitseseadiseaga.

§ 21. Kui töötajal tuleb töö iseloomu tõttu töötada mitteköetavas ruumis või ruumis, kus temperatuur kauba iseloomust tingitult peab olema madal, peab töötajatele ajuti võimaldatama ennast soojendada soojas ruumis.

5. peatükk.

Valgustus.

§ 22. Töö-, lao- ja kõrvalruumid, samuti ka esikud, trepikojad, trepid, käigud ja ukсед peavad olema küllaldaselt valgustatud.

Kunstlikud valgustusallikad peavad olema säärase ehitusega ja asetusega, et nad annavad ühtlast, vilkumatut, teravate varjudeta ja silmi mitte pimestavat valgust.

Kui töö iseloom vajab paiklikku valgustust, siis peab igal töötajal töökohal olema eraldi lamp.

§ 23. Valgustuse tugevus peab tööajal vastama vähemalt alljärgnevatele normidele:

kontoriruumides põrandast 1 meetri kõrgusel horisontaalpinnal	75	luksi
äriruumides põrandast 1 meetri kõrgusel horisontaalpinnal	40	„
einetamisruumis põrandast 1 meetri kõrgusel horisontaalpinnal	15	„
pesemisruumis põrandal	15	„
rõivastumisruumis, ladudes ja käimlas põrandal	10	„
treppidel, podestidel, vahekodades, ustel ja muudes ajutiselt läbi- käidavates ruumides	8	„

6. peatükk.

Ruumide korrashoid.

§ 24. Tööruumid, vahekojad, trepid, käigud, käimlad, einetamisruumid, rõivastumisruumid jne. peab hoitama alati puhtad ja korras.

§ 25. Kütte-, valgustus-, ventilatsiooni- jne. seadmed peab hoitama alati korras.

§ 26. Peale iga päev teostatava põranda pühkimise või pesemise tuleb vähemalt kord iga kolme kuu tagant ruume põhjalikult puhastada, kõrvaldades tolmu seintelt, lagedelt, akendelt, küttekehadelt jne.

§ 27. Prügi ja tolm tuleb ruumest kõrvaldada kas tolmuimejaga või niisutatult pühkimise teel.

Prügi ja jäänused peab ruumest kõrvaldatama viivitamata peale ruumide puhastamist.

§ 28. Aknaid tuleb pesta suvel, kevadel ja sügisel vähemalt kord iga kolme kuu tagant.

§ 29. Töõruumes, kõrvalruumes, laoruumes, esikutes, trepikodades, vahekodades jne. on keelatud põrandale või maha sülgamine, samuti jäänuste põrandale või maha pildumine.

Töõruumes ja kõrvalruumes peab olema tarvilik arv süljekausse ja jäänuste kogumise nõusid.

Süljekausse ja jäänuste kogumise nõusid tuleb tühjendada ja puhastada vähemalt kord päevas.

§ 30. Töötajal peab olema alati saadaval paraja temperatuuriga joogi-kõlblik vesi.

Joogivesi peab hoitama kinnises ja puhtas veenõus või karahvinis või vesi peab olema kättesaadav üldisest veevärgist.

Veenõus või karahvinis hoitavat joogivett peab vahetatama vähemalt kord ööpäeva vältel.

Veenõu või veetorustik peab olema varustatud fontaaniga (purskseadisega). Fontaani võib asendada kraaniga, kui igal töötajal on kasutada eraldi jooginõu.

§ 31. Kauba käsitamisel tarvitavad kantavad trepid ja redelid peavad olema tugevad ja kerged ning varustatud seadisega, mis takistab redeli libisemist.

§ 32. Tervistkahjustavate ainete sisse- ja lahtipakkimine, kaalumine ja segamine võivad toimuda ainult sellekohaselt sisseseatud eriruumis, mis on varustatud tolmu ja gaaside kõrvaldamise seadmega. Tarbe korral peab töötajad varustatama respiraatoritega.

7. peatükk.

Kaitsevarustis.

§ 33. Töödel, mis seoses sööv- või mürkainetega kokkupuutumisega või rõivaste alalise või perioodilise märgumisega või vedelainetega läbiimbumisega, peab töötajad tööajaks varustatama vastavate kaitserõivastega, põlledega, jalatsitega ja kinnastega.

8. peatükk.

Lõppeeskiri.

§ 34. Käesoleva määruse eeskirjad ei ole kehtivad ajutise iseloomuga kontorite kohta, nagu kontorid ehitustöödel, rändsaeveskites jne.

II.

Käesolev määrus jõustub 1. aprillist 1939.

Sotsiaalminister O. Kask.

Töökaitse ja Sotsiaalkindlustuse Osakonna direktor Joh. Sonin.

930. Laevade sisse- või väljaklaarimisel väljaspool ametiaega sadamakaptenile makstava eritasu normide määrus.

Antud Teedeministri poolt 21. detsembril 1938.

Alus: Sadamate seaduse (RT 1937, 84, 695) § 41.

I.

Väljaspool ametiaega laevade, välja arvatud liinilaevade, sisse- või väljaklaarimise eest saab sadamakapten eritasu laevade bruto mahu järgi alljärgnevalt:

1) laevadelt kuni 150	br. reg. tn.	Kr. 1.—
2) „ 151—1000	„ „ „	„ 2.—
3) „ 1001—2500	„ „ „	„ 3.—
4) „ üle 2500	„ „ „	„ 4.—

See tasu tuleb sadamakaptenile tasuda laeva klaarimisel.

Tasumaksjale antakse kviitung, Veeteede Talituse direktori poolt määratud vormi järgi.

II.

Käesolev määrus jõustub avaldamisega.

Teedeminister N. Viitak.

Üldosakonna direktor J. Tiitso.

931. Tariifinõukogu otsus 16. detsembrist 1938 telegraafitariifi nr. 191 kehtimapanemise kohta.

(Protokoll nr. 450 p. 1.)

Alus: Tariifinõukogu seadus (RT 1923, 106, 82) ja Posti, telegraafi, telefoni ja raadio seaduse § 7 (RT 1930, 24, 127).

I.

A. SISELIIKIMISES.

§ 1. Lihttelegrammid (lihtkeelsed, kokkuleppekeelsed ja šifreeritud):

- 1) saatmisel päeval äripäevil, igalt sõnalt
- 2) saatmisel öösel, puhke- ja pühapäevil ning riiklikel pühadel

§ 2. Kiirtelegrammid

§ 3. Rahaasutiste rahatelegrammid:

- 1) lihttelegrammidena saatmisel

Maksumäärad	
Kr.	S.
—	5
—	40
eelmise p. 1 maksud kahekordselt	
lihttelegrammi maks (§ 1 p. 1) kahekordselt	
lihttelegrammi maks (§ 1 p. 1) kahekordselt	

Maksumäärad	
Kr.	S.
2) kiirtelegrammidena saatmisel	lihttelegrammi maks (§ 1 p. 1) neljakordselt
§ 4. Ajakirjandustelegrammid:	
1) liht-ajakirjandustelegrammid, igalt sõnalt	— 3
2) kiir-ajakirjandustelegrammid, igalt sõnalt	— 5
§ 5. Kiritelegrammid:	
igalt sõnalt	— 3
alammäär telegrammilt	— 75
§ 6. Önnitlustelegrammid kindla tekstiga:	
1) saatmisel päeval äripäevil, igalt sõnalt	— 3,5
alammäär telegrammilt	— 40
2) saatmisel öösel, puhke- ja pühapäevil ning riiklikel pühadel	eelmise p. 1 maksud kahekordselt
§ 7. Makstud võrdlemine	
§ 8. Väljastustead:	
1) telegraafiline	— 30
2) postiga	— 15
§ 9. Mitme aadressiga telegrammid:	
vastavalt aadresside arvule iga ära kirja eest:	
esimese 50 sõna või selle osa pealt	— 40
iga järgmise 50 sõna või selle osa pealt	— 20
§ 10. Telegrammide kättetoimetamine käskjalaga:	
iga kilomeetri pealt	— 20
alammäär	— 60
§ 11. Telegrammide edasi- või järelesaatmine posti teel:	
1) tähtkorras	— 15
2) lendpostiga, lihtkorras	lendposti kirja lisamaks
3) lendpostiga, tähtkorras	peale p. 1 all toodud postimaksu veel lendposti kirja lisamaks
§ 12. Telegrammide vastuvõtmine ja üleandmine telefoni teel:	
1) telegrammide vastuvõtmine saatjalt — iga vastuvõetud 10 sõna või selle osa pealt	— 10
2) üleandmise eest aadressaadile sihtasutisest teise telefoni kohtvõrku võetakse telefonitariifi määratud kolmeminutilist kaugekõne maksu telegrammi liigile vastava kõneliigi kohaselt ning sõltuvalt üleandmise ajast;	

		Maksumäärad	
		Kr.	S.
3)	ilmateadete üleandmise eest ilmateadete tellijale, igalt tellijalt kuus	3	—
§	13. Iluplängid:		
	igalt telegrammilt, mis väljastatakse iluplängil ja -ümbrikus, peale telegrammimaksu	—	25
§	14. Kviitung telegrammimaksu summa		
üle		—	5
§	15. Eriaadress:		
1)	aastas	20	—
2)	poolaastas	10	—
§	16. Ära kirjad ja päevapildid telegrammi-		
dest:			
1)	mistahes liiki telegrammist valmistatud iga ära kirja eest:		
	esimese 100 sõna või selle osa pealt	—	80
	iga järgmise 50 sõna või selle osa pealt	—	40
2)	telegrammist valmistatud päevapildi (suurus 11 × 15 sm) eest	3	—
	iga päevapildi lisaäratõmbe eest	—	75
§	17. Nõudmised telegraafileantud igaliiki telegrammide kohta:		
1)	telegrammide üle teadete nõudmise või telegrammi parandamise või täiendamise või tühistamise eest:		
a)	telegraafi teel:		
	nõudetelegrammi eest	lihttelegrammi maks (§ 1 p. 1) 10 sõnalise lihttelegrammi maks (§ 1 p. 1)	
	vastustelegrammi eest		
b)	posti teel:		
	nõudmise eest	—	30
	vastuse eest olgu telegraafilisele või postikaudsele nõudmisele	—	15
2)	telegrammide kordamise eest (nii nõudmise kui vastuse eest kokku):		
a)	telegraafi teel — igalt korratavalt sõnalt . . .	lihttelegrammi (§ 1 p. 1) sõnamaksu järgi	
	alamäär		
	b) posti teel	—	45
3)	lisamaksu p. 2 all ettenähtud maksule — selektuse küsimise eest saatjalt adressaadi nõudmisel .	1	—
4)	telegrammide üle suuliste teadete andmise eest, igalt telegrammilt	—	25
5)	telegrammi tühistamise eest, kui tühistamine toimub enne telegrammi üleandmist	—	25

§ 18. Makstakse tagasi:

- 1) maks sõnade eest, mis telegrammi üleandmisel on ekslikult jäänud välja, kui selle maksu suurus on vähemalt
- 2) vahe vastuskviitungi väärtuse ja selle vastuskviitungiga tasutava telegrammi maksusumma vahel, kui selle vahe suurus on vähemalt

Maksumäärad	
Kr.	S.
—	40
—	40
Maksumäärad igalt sõnalt Ee ti kasuks kuld: antiimides	

B. VÄLISLIIKIMISES.

§ 19. Euroopa liikimiskorras:

- 1) Terminaalmaks telegrammidelt liikimises:
 - a) Nõukogude Venega
 - b) kõigi teiste maadega, kellega see ei ole kindlaks määratud erilepinguis
- 2) Transiitmaks telegrammidelt:
 - a) Soome ja Danzigi vahel üle Läti-Poola vahelise otseühenduse
 - b) Soome ja Leedu vahel, üle Läti
 - c) Soome ja Poola vahel, üle Läti
 - d) kõigi muude maade vahelises liikimises, kui see ei ole määratud kindlaks erilepinguis

7,5

8,5

3,75

4,25

5

6,5

§ 20. Euroopa-välispoolses liikimiskorras:

- 1) Terminaalmaks telegrammidelt liikimises:
 - a) Tuneesiaga ja Marokkoga (arvatud välja Hispaania piirkond).
 - b) kõigi muude maadega, kellega see ei ole määratud kindlaks erilepinguis
- 2) Transiitmaks telegrammidelt:
 - a) Euroopa liikimiskorra alla kuuluvate maade vahel ühelt poolt ja Tuneesia ning Marokko (arvatud välja Hispaania piirkond) vahel teiselt poolt
 - b) kõigi muude maade vahelises liikimises, kui see ei ole määratud kindlaks erilepinguis
- 3) Ajakirjanduse telegrammidelt vähendatakse terminaali- ja transiitmaksud 50% võrra.

8,5

15

6,5

12

§ 21. Tallinna-Helsinki vahelise kaabli mak-

sud:

Telegrammidelt, mis vahetatakse:

- 1) Eesti ja Soome vahel
- 2) a) ühelt poolt Eesti ja teiselt poolt Taani ja Norra vahel Uusikaupunki kaudu
- b) ühelt poolt Eesti ja teiselt poolt Suur-Briti, Iiri ja Saksa vahel Uusikaupunki kaudu ning Eesti ja Nõukogude Vene vahel
- c) Eesti ja Rootsi vahel Uusikaupunki kaudu

1,75

0,95

1,625

2,3

		Maksumäärad igalt sõnalt Eesti kasuks kuldsantiimides	
3) a) Soome ja Nõukogude Vene vahel		1,625	
b) Soome ja Danzigi vahel Läti ja Poola-Danzigi vahelise otseühenduse kaudu		1,875	
c) Soome ja Leedu vahel Läti kaudu		2,125	
d) Soome ja Poola vahel Läti kaudu		2,5	
e) kõigi teiste Euroopa maade vahel ja Euroopa maade ning Marokko (arvatud välja Hispaania piirkond) ja Tuneesia vahel		3,25	
f) euroopa-väljaspoolsete maadega		6	
		Maksumäärad	
		Kuldf Frank.	Sant.
§ 22. Väljastusteade postiga		—	35
§ 23. Mitme aadressiga telegrammid:			
vastavalt aadresside arvule iga ära kirja eest:			
esimese 50 sõna või selle osa pealt		1	—
iga järgm. 50 sõna või selle osa pealt		—	50
§ 24. Telegrammide edasisaatmine või järelesaatomine postiga:			
1) sihtmaa piirides:			
a) tähtkorras		—	40
b) lendpostiga lihtkorras		—	—*)
c) lendpostiga tähtkorras		—	40*)
2) ühest maast teise:			
a) lihtkorras		—	35
b) tähtkorras		—	75
c) lendpostiga lihtkorras		—	35*)
d) lendpostiga tähtkorras		—	75*)
§ 25. Telegrammide üle teadete nõudmise või telegrammi parandamise või täiendamise või tühistamise eest postiteel:			
Nõudmise eest:			
a) lihtkorras		—	35
b) tähtkorras		—	75
Vastuse eest (ka telegraafilisele nõudmisele):			
a) lihtkorras		—	35
b) tähtkorras		—	75
§ 26. Käesoleva tariifi jaos I, A §§ 12 p. 1, 13, 14, 16 ja 17 p. 4 ja 5 ettenähtud taksid kehtivad ka välisliikimises.			

II.

Käesolev tariif hakkab kehtima 1. jaanuarist 1939. Samast päevast kaotab kehtivuse Telegraafitariif nr. 176 (RT 1936, 53, 455) ühes muudatuste ja täiendustega.

Tariifinõukogu eesistuja Teedeministri abi K. Jürgenson.
Sekretär A. Remma.

*) Lendpostiga edasisaatmisele kuuluvate telegrammide pealt võetakse peale käesolevas tariifis näidatud maksude veel Postitariifi kohast lendposti lisamaksu Eestist vastavasse maasse saatetava lendposti kirja ühe raskusastme eest.

932. Tariifinõukogu otsus 16. detsembrist 1938 raadio-tariifi nr. 192 kehtimapanemise kohta.

(Protokoll nr. 450 p. 2.)

Alus: Tariifinõukogu seadus (RT 1923, 106, 82) ja Posti, telegraafi, telefoni ja raadio seaduse § 7 (RT 1930, 24, 127).

I.

Raadioseadmete eest võetavad maksud.

§ 1. Eratarvitusliku saatejaama pealt (ühes vastuvõtuseadmega), välja arvatud raadioringhäälingu saatejaamad, võetakse aastas kontrollimise ja järelevalve maksu:

1.	Maajaama pealt	100 kr.
2.	Laeva raadiotelegraafijaama pealt	25 kr.
3.	Laeva raadiotelefonijaama pealt	10 kr.
4.	Õhusõiduki-jaama pealt	10 kr.
5.	Muu liikuvjaama pealt	10 kr.
6.	Erakatsejaama pealt { õppevahendina	maksuta
	{ muuks otstarbeks	10 kr.
7.	Amatöörjaama pealt	10 kr.
8.	Abisaatejaama pealt peajaama juures	maksuta

Märge p. 2 ja 3 juurde: Ühe ja sama seadme kasutamise korral raadiotelegraafi ja raadiotelefoni saatejaamana tasutakse selle eest maks ainult kui raadiotelegraafi saatejaama pealt.

§ 2. Eratarvitusliku saatejaamata vastuvõtuseadme pealt, välja arvatud ringhäälingu vastuvõtuseadmed, võetakse aastas maksu:

1. Mitme sihtkohaga telegrammide vastuvõtuseadme pealt	120 kr.
2. Raadiotelefoni teel üleantavate telegrammide vastuvõtuks kasutatava vastuvõtuseadme pealt liikuvjaamas	15 kr.
3. Saatejaamata amatöör-vastuvõtuseadme pealt	5 kr.
4. Televisioon-vastuvõtuseadme pealt	5 kr.

Märge 1. Kui p. 3 nimetatud seadmega on võimalus kuulata ka Riigi ringhäälingut, siis kuuluvad need seadmed peale p. 3 tähendatud maksu ka ringhäälingu kasuks võetava maksu alla.

Märge 2. Vastuvõtuseadme mitmeks otstarbeks kasutamisel võetakse selle pealt maksu kõrgeima maksuliigi kohaselt.

§ 3. Välismaalise liikuvjaama järelevaatuse eest 30 kr.

II.

Raadiotalitused.

§ 4. Telegrammid kindeltalitu-

ses.
Eesti kindeljaamade ja maajaama-
de ning välismaade kindeljaamade ja
maajaamade vahel otseteed vahetatavad
telegrammid loetakse võrdseteks traadi-
kaudsete telegrammidega ja nende eest
võetakse maksu

§ 5. Liht-raadiotelegrammid lii-
kuvtalituses.

Liikuvtalituses vahetatavate raa-
diotelegrammide eest võetakse maksu:

1) eesti liikuvjaama kasuks (kui jaama
omanik seda nõuab) sõna pealt:
laevajaama kasuks

õhusõidukijaama kasuks

2) eesti maajaama kasuks sõna pealt:
rannajaama kasuks
õhusõidujaama kasuks

3) eesti traaditelegraafivõrgu kasuks
sõna pealt:

a) Eestisse või Eestist üle Eesti
maajaama saadetavate raadio-
telegrammide eest

b) Välismaale või välismaalt saadeta-
vate raadiotelegrammide eest .

c) transiitraadiotelegrammide eest

Sisemaalises liikimises	Välismaalises liikimises
	samal määral nagu traadikaudsel teel vahetatavate telegrammide eest (kehtiva telegraafitariifi koha- selt)
5 senti	kokkuleppel lae- vajaama omani- kuga Postitali- tuse direktori poolt määratud sõnamaks, kuid mitte üle 40 kuldsantiimi 20 kuldsantiimi
5 senti	
5 senti	30 kuldsantiimi
5 senti	40 kuldsantiimi
kehtiva tele- graafitariifi ko- haselt	8,5 kuldsantiimi
—	kehtiva tele- graafitariifi kohaselt
—	kehtiva tele- graafitariifi ko- haselt

4) välismaaliste liikuvjaamade, maa-
jaamade ja traaditelegraafivõrkude
kasuks sõna pealt

5) vastaval korral, edasiüleandmise
(= RM =) maksu sõna pealt. . .

§ 6. Eri-raadiotelegrammid lii-
kuvtalituses.

1. Kiir-raadiotelegrammid (= D =):
liikuvjaama ja maajaama kasuks sõna
pealt
traaditelegraafivõrgu kasuks sõna
pealt

2. Mere-raadiokirjad (= SLT =):
a) laevajaama kasuks

b) rannajaama kasuks

Punkt b) all toodud maks sisaldab ka
lihtkirja postimaksu mere-raadiokir-
ja edasisaatmise eest maal.

c) telegraafilisel edasisaatmisel maal:
iga sõna pealt

3. CDE — raadiotelegrammid.
(Ainult euroopavälispoolses liikimi-
ses ja liikuvjaamade vahel otseteed
vahetatavad)

liikuvjaama ja maajaama kasuks
sõna pealt

traaditelegraafivõrgu kasuks sõna
pealt

4. Teised eri-raadiotelegrammid.
eritalituse maks (väljastusteate, maks-
tud võrdlemise, makstud vastuse
jne. eest)

Sisemaalises liikimises	Välismaalises liikimises
—	rahvusvahelistes andmete kogu- des toodud sõ- namaksud
igale edasiüle- andvale liikuv- jaamale 5 senti	40 kuldsantiimi (üleandvate lii- kuvjaamade ar- vule vaatamata)
§ 5 p. 1 ja 2 näidatud sõnamaksud	
lihttelegrammi sõnamaks kahe- kordselt	
3 senti, alamäär 60 senti	12,5 kuldsantii- mi, alamäär 2,50 kuldfranki
3 senti, alamäär 60 senti	12,5 kuldsantii- mi, alamäär 2,50 kuldfranki
5 senti	8,5 kuldsantiimi
—	$\frac{6}{10}$ lihtraadio- telegrammi sõ- namaksust ilma alamäärata
—	$\frac{6}{10}$ lihtraadio- telegrammi mak- sust 5 sõna mak- su alamääraga
kehtiva telegraafitariifi kohaselt	

§ 7. Raadiotelefonilised kõned kindeltalituses.

Traaditelefoniühenduse rikke puhul, kui ka aerodroomide vahel eesti kindeljaamade ja maajaamade ning välismaade kindeljaamade ja maajaamade kaudu vahetatavad raadiotelefonilised kõned loetakse võrdseks traaditelefoni-
liste kõnedega ja nende eest võetakse maksu

§ 8. Raadiotelefonilised kõned liikuvtalituses.

Liikuvtalituses vahetatavate raadiokõnede eest võetakse maksu:

1. eesti liikuvjaama kasuks (kui jaama omanik seda nõuab)

2. eesti maajaama kasuks:
esimese 3 minuti või selle osa eest .
iga järgmise alanud minuti eest .

3. eesti telefonivõrgu kasuks:

a) Eestis asuva telefoniabonendi ja liikuvjaama vahel üle Eesti maajaama peetava raadiokõne eest . .

b) välismaale või välismaalt liikuvjaamaga peetava raadiokõne eest .

c) transiitraadiokõne eest

Sisemaalises liikimises	Välismaalises liikimises
samal määral nagu traadikaudsel teel vahetatavate kõnede eest (keh-tiva telefonitariifi kohaselt)	
kokkuleppel liikuvjaama omani-kuga Postitalituse direktori mää-ramisel:	
ülemmäär 60 s. esimese 3 mi- nuti eest ja 20 senti iga järgmise minu- ti eest	ülemmäär 60 kuldsantiimi esi- mese 3 minuti eest ja 20 kuld- santiimi iga järg- mise minuti eest
1 kr. 20 s. 40 senti	1.20 kuldfranki 40 kuldsantiimi
kaugekõnemaks sõõride järgi telefonitariifi kohaselt	terminaalmaks keh-tiva telefo- nitariifi kohaselt
—	terminaalmaks keh-tiva telefo- nitariifi koha- selt
—	esimese 3 minu- ti eest 1,80 kuld- franki, iga järg- mise minuti eest 60 kuldsantiimi

4. välismaaliste liikuvjaamade, maajaa-
made ja telefonivõrkude kasuks . .

§ 9. Eriliigilised raadiotelefoni-
kõned.

a) kiirkõned:

liikuv- ja maajaama kasuks . .

telefonivõrgu kasuks

b) eelteatega või kõnelekutsega kõne
juhul — eelteate või kõnelekutse
eest (ainult telefonivõrgu kasuks)

§ 10. Telegrammide või sõnumi-
te üleandmise eest Eestist raadiotelefo-
nilisel teel saatejaamata eesti liikuvjaa-
madele võetakse maksu:

1. Üleandmisel rannajaama kaudu:

a) rannajaama kasuks kolmekordse
üleandmise eest sõna pealt . . .

b) telefonivõrgu kasuks sõna pealt .

2. Üleandmisel Riigi Ringhäälingu jaa-
made kaudu:

a) Riigi Ringhäälingu kasuks iga-
kordse üleandmise eest sõna pealt

b) telegraafivõrgu kasuks sõna pealt

§ 11. Meteo-, jää- ja navigat-
siooniteated.

Liikuvjaamadele nende erinõud-
mise peale raadiotelegraafilisel või -te-
lefonilisel teel antava niisuguse teate või
teate osa eest

§ 12. Raadiogoniomeetriline ta-
litus:

Iga peilimise eest võetakse maksu . .

Sisemaalises liikimises	Välismaalises liikimises
—	rahvusvahelistes andmete kogu- des toodud kõ- nemaksud
§ 8 p. 1 ja 2 all tähendatud kõne- maksud lihtkõnemaks kahekordselt	
kehtiva telefonitariifi kohaselt	
15 senti	—
5 senti	—
10 senti	—
5 senti	—
1 kr. 50 s.	2,50 kuldfranki
1 kr. 50 s.	2,50 kuldfranki

III.

Käesolev tariif on kehtiv 1. jaanuarist 1939. Samast kuupäevast kaotab
kehtivuse Raadiotariif nr. 115 (RT 1933, 107, 785).

Tariifinõukogu esistuja Teedeministri abi K. Jürgenson.

Sekretär A. Remma.

933. Riigikohtu ringkiri kohtuasutistele kohtutele esitatavate ja kohtutes koostatavate paberite loetavuse kohta.

A l u s: KS § 146.

Riigikohtu üldkogu 15. detsembril 1938 otsustas ette kirjutada kohtutele:

1. Palvekirjade, dokumentide ja igasuguste kirjalikkude tõendite vastuvõtmisel valvata, et need oleksid koostatud selge ja kergesti loetava kirjaga; mitte sallida pliitsiga kirjutatud palvete ja ärakirjade esitamist.

2. Hoolitseda, et ka kohtute eneste poolt koostatavad protokollid, määrused ja otsused ning väljaantavad ja väljasaadetavad ärakirjad ja dokumendid vastaksid eelmises punktis ülesseatud nõuetele.

Riigikohtu Esimees K. Parts.

Ülemsekretär Anilin.

II.**934. Vabariigi Presidendi käskkiri nr. 87.**

20. detsembril 1938.

Määrán Maakonnaseaduse § 63 ja sama seaduse III osa alusel senised maavanemad, arvates 1. jaanuarist 1939, senistesse ametitesse:

Harju maakonnas	— Karl-Robert Ruus'i.
Järva maakonnas	— Juhan Kaarlimäe.
Lääne maakonnas	— Artur Kasterpalu.
Petseri maakonnas	— Mihail Tang'i.
Pärnu maakonnas	— Jüri Marksoo.
Saare maakonnas	— Hendrik Otstavel'i.
Tartu maakonnas	— Heinrich Lauri.
Valga maakonnas	— Vardi Velner'i.
Viljandi maakonnas	— Mihkel Hansen'i.
Viru maakonnas	— Karl-Eduard Pajos'i.
Võru maakonnas	— August Kohver'i.

K. Päts
Vabariigi President.K. Eenpalu
Peaminister.Rich. Veermäe
Siseminister.

935. Vabariigi Presidendi otsus nr. 113.

20. detsembril 1938.

Lõpetan Riigivolikogu ja Riiginõukogu I koosseisu II istungjärgu.

K. Päts

Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.**936. Vabariigi Presidendi otsus nr. 123.**

23. detsembril 1938.

Vabastan ametist omal palvel riigi ehitusettevõtte „Ehitaja“ juures asuva Ehitusnõukogu liikme Konstantin Zeren'i, arvates 29. novembrist 1938.

Kinnitan Peeter Margna riigi ehitusettevõtte „Ehitaja“ juures asuva Ehitusnõukogu liikmeks viieks aastaks, arvates 1. detsembrist 1938.

Alus: Riigi ehitusettevõtte „Ehitaja“ põhimääruse § 27 (RT 1937, 86, 712).

K. Päts

Vabariigi President.

K. Eenpalu
Peaminister.N. Viitak
Teedeminister.**937. Teadaanne.**

Vabariigi Presidendi otsus Riigivolikogu ja Riiginõukogu I koosseisu II istungjärgu lõpetamise kohta on avaldatud Riigivolikogu koosolekul 20. detsembril 1938 kell 17.52.

Riigisekretär K. Terras.

ENSV Teaduste Akadeemia
Keskraamatukogu

m. president